Tel.: EVergreen 7-7840

VIENYBĖ

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
ESTABLISHED 1886

SENIAUSIA[illegible]VIŲ LAIKRAŠTIS
The OLDEST [illegible]IAN NEWSPAPER
193 Grand S[illegible]ooklyn, New York

XLIX METAI. 36 N. Published by the LITHUANIAN PRESS CORPORATION Antradienis, GEGUŽĖS (MAY) [illegible], 1935, Brooklyn, N. Y. Entered As Second Class Matter October 23, 1907, At the P[illegible] Office At Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 18[illegible] KAINA 5c.

New York Public Library 476 Fifth Ave.

DABAR

Gandai
Cenzorius
Rozwadowski
Šuo teisme

JUOZAS TYSLIAVA

Iš anapus vandenyno, iš Lietuvos, vėl ateina naujų gandų. Sakoma, lenkai pasiulę Lietuvai naujas taikos sąlygas, kurios, maždaug, taip atrodančios:

Lietuva susitaiko su Lenkija, bet neišsižada Vilniaus, palikdama jį "atviru klausimu." Be to, Lietuva gauna kai kurias sritis Seinų ir Suvalkų rajonuose.

Taip skamba tos žinios, kurios šiomis dienomis atėjo iš Lietuvos ir kurias aš, bent tuo tarpu, vadinu tik paprastais gandais.

Kol Lietuvoje nebus panaikinta cenzura ir kol spauda negalės laisvai informuoti visuomenės, tai žmonės vis maitinsis gandais.

Skaitydamas kai kuriuos Lietuvos laikraščius ir matydamas, kad jų puslapiai vis dar, be pasigailėjimo, skaptuojami cenzoriaus skaptuko, aš pradedu manyti, kad visoje Lietuvoje yra tik vienas žmogus, kuris tikrai viską skaito ir žino. Jis skaito ne tik laikraščius ir knygas, bet ir tai, ko plačioji visuomenė niekados neturės progos perskaityti.

Rodos, pernai buvo skelbiama, kad karo cenzura Lietuvoje panaikinama, bet kai matai laikraščius su baltomis vietomis, tai, noroms nenoroms, tenka manyti, kad vienintelis tikras lietuvių literaturos skaitytojas — cenzorius.

Andai Vienybės bendradarbį šliburį buvo užpuolusios moterys, kam jis viename savo feljetone vieną jų lyties atstovę pavadino "pusle." Bet dabar musų bendradarbis galės "atsigriebti." Brooklyno veikėjai rengia viešą teismą moteriai, nusikaltusiai šeimynai, visuomenei ir valstybei.

Teisėjai turėtų šliburį kviesti į liudininkus.

Kauno Trimitas rašo, kad Krokuvoje miręs garsusis filologas, Jogailos universiteto profesorius, Rozwadowski. Užuojautai pareikšti Vilniaus Lietuvių Komitetas pasiuntė Jogailos universiteto rektoriui telegramą.

Profesorius Rozwadowski buvo vienas iš žymiausių lietuvių kalbos žinovų Lenkijoje. 1928 metais, lankydamasis Krokuvoje, aš turėjau progos susipažinti su profesorium Rozwadowskiu. Išskyrus vieną kitą prancuziską frazę, beveik visą laiką mudu kalbėjome lietuviškai. Kai paklausiau, kur profesorius mokėsi lietuvių kalbos, Rozwadowski atsakė:

"Dar prieš karą mudu su Buga, važinėdami po Vilniaus kraštą..."

Kad kartais šuo turi daugiau teisių, negu žmogus, tai aš jums čia tuojau įrodysiu. Aną dieną viename New Yorke teisme buvo tokia byla. Šaligatviu važiavo kažin koks žmogus su dviračiu. Priešais atbėgo šuo, visai nesitraukdamas iš šaligatvio. Žmogus apsivertė su savo dviračiu ir visais kitais daiktais, juos sudaužydamas į smulkius trupinius. Dėl to nukentėjęs patraukė į teismą to šuns savininką. Bet teisėjas porija:

"Įstatymas sako, kad šaligatviu dviračiais važinėti draudžiama. Tuo tarpu žmonės ir šunes, vaikščiodami, turi lygių teisių juo naudotis. Bet jei šuo taip greitai bėga, kad yra pavojaus su juo susidurti, tai žmogaus pareiga pasitraukti iš kelio. Skundas atmestas."

IŠTEISINO BUVUSĮ LIETUVOS MINISTERĮ BERLYNE SIDZIKAUSKĄ

KAUNAS. — Apygardos teismas buvo pripažinęs buv. Lietuvos ministerį Berlyne V. Sidzikauską kaltu paėmus iš trijų Lietuvos garbės konsulų Vokietijoje apie 188,000 markių neva Lietuvos labdarių drįjų tikslams ir tuos pinigus pasisavinus, ir nubaudė 6 mėn. paprasto kalėjimo, bet nuo bausmės atleido su sąlyga, jeigu per 3 metus nenusikals. Apyg. teismo prokuroras padavė rumams protesto skundą, reikalaudamas Sidzikauskui netaikyti švelninančių aplinkybių, padidinti bausmę ir neskirti lygtinio nuteisimo, nes valstybės tarnautojų nusikaltimus padarytus užsienyje, pagal įstatymus, negalima esą taikyti lygtinio nuteisimo.

Sidzikauskas padavė labai platų ir motyvuotą apeliacijos skundą, kuriuo apygardos teismo sprendimą laiko neteisėtu, neteisingu, kaltę laiko neįrodyta ir prašosi išteisinamas.

Apeliaciniai rumai bylą sprendė viešai. Teisėjas p. Mataitis buvo bylos referentu ir smulkiai atpasakojo visas bylos aplinkybes, liudytojų pareiškimus apygardos teisme, surinktas tuo reikalu žinias prof. P. Leono, tardžiusio p. Balbacho ir t. t. Liudytojų rumai iššaukė tik vieną p. D. Zaunių.

Kaltino prokuroras Rantenas, gynė adv. Venclauskas. 15 valandą rumai paskelbė, kad p. Sidzikauskas išteisinamas.

ORGANIZUOJASI LIETUVOS LAISVAMANIAI

TAURAGĖ. — Tauragės mieste yra nemažai laisvamaniškos pakraipos žmonių, kurie iki šiol nėra susiorganizavę į draugiją. Kad organizuotumas yra butinas dalykas, tai keli asmenys imasi iniciatyvos suburti visus laisvos minties žmones į draugiją. Atsirado žmogus, kuris duoda laisvamanių kapinėms steigti žemės.

101 ASMUO NETEKO VOKIETIJOS PILIETYBĖS

TILŽĖ. — Vokietijos vyriausybės laikraštyje **Reichsanzeiger** paskelbtas sąrašas 101 asmens, kuriems atimama Prusijos pilietybę laikotarpyje nuo 1918 m. lapkričio 9 d. iki 1933 m. sausio 30 d. Dabar, atėmus iš jų Prusijos pilietybę, savaime jie nustoja buvę ir Vokietijos piliečiais. Didelė dauguma naujai "nupilietintųjų" yra "nearijai."

JUGOSLAVIJOS RINKIMUOSE LAIMĖJO VALDŽIA

BEOGRAD. — Pereito sekmadienio rinkimuose į Jugoslavijos seimą laimėjo valdžia, kuri, anot opozicijos, sulaužiusi visus rinkimų tvarkos ir demokratiškumo dėsnius.

KOMUNISTAI RUOŠIASI BUSIMAM KARUI

MASKVA. — Neseniai įvyko Mopro visumos susirinkimas, kuriame dalyvavo Prancuzijos ir Anglijos komunistų atstovai. Susirinkime kalbėjo Stasova apie vieningą marksininkų frontą.

Prancuzijos komunistų atstovas pažymėjęs, kad kilsiančiame kare komunistų uždavinys bus šalių karą paversti pilietiniu karu ir įvykdyti pasaulinę komunistinę revoliuciją.

Aptartas klausimas, kaip sunaudoti SSSR surinktus 2 milijonus rublių užsieniuose remti ir skleisti komunizmui.

APIPLĖŠĖ BANKO AUTOMOBILĮ

BOSTON. — Ant Old Colony bulvaro banditai sulaikė banko Wymouth Trust Co. automobilį ir, grasindami kulkosvaidžiais tarnautojams, pasiėmė $21,200, susėdo į savo automobilį ir nekliudomi pabėgo. Paskiau jų automobilis, sakoma, neseniai pavogtas, rastas Dorchestery.

BULGARIJOJE RUOŠIAMAS SUKILIMAS

SOFIA. — Dėl karaliaus Boriso pasiskelbimo diktatorium ir ketinamos paskelbti naujos konstitucijos, šalyje plečiasi nepasitenkinimo bruzdėjimas. Buvęs ministeris pirmininkas Cankovas sako, kad greitai gali prasidėti šalyje tikras sukilimas prieš dabartinę vyriausybę.

VAGYSTĖ ITALŲ LAIVE

BARCELONA, Ispanija. — Atplaukusio iš kelionės Pietuose Italijos garlaivio Conte Grande kapitonas pranešė policijai, kad kelionėje pavogta iš laivo iždinės pusė milijono lirų (arti $41,500). Vagiliai užchloformavo užsnudusį iždininką ir paėmė iš spintos pinigus.

Barcelonos policija iškrėtė įtariamus keleivius ir laivo patalpas. Viename ventiliatoriuje rado paslėptus 55,000 lirų, bet kitų pinigų niekur nerado. Vienas pirmosios klasės įtariamas keleivis sulaikytas.

ITALAI NEĮSILEIDŽIA NACIŲ LAIKRAŠČIŲ

ROMA. — Italijoje neribotam laikui uždrausti vokiečių laikraščiai Deutsche Allgemeine Zeitung ir Muenchener Neueste Nachrichten, be to, konfiskuotas vienas Voelkischer Beobachter numeris.

ĮDOMUS GIMDYMAS

MASKVA. — Sibiro mieste Sarenske kovo 2 d. viena moteris pagimdė visai sveiką ir normalę mergaitę. Po mėnesio ji vėl pagimdė normalų ir sveiką vaikiuką. Daktarai sako, kad tai esąs pirmas toks įvykis pasaulyje.

Nušovė bandžiusius pabėgti kalinius

HAVANA. — Du mėginusius pabėgti kalinius sargai vietoje nušovė, o du sunkiai sužeidė. Kiti trys suspėjo pabėgti iš Pine salos kalėjimo ir iki šiol nesugauti.

VENGRAI NUBAUDĖ VOKIEČIŲ SĄJUNGOS GENERALINĮ SEKRETORIŲ

BUDAPEST. — Pesco teismas nuteisė vengrų vokiečių švietimo sąjungos generalinį sekretorių Baschą penkis mėnesius kalėti už vengrų tautos niekinimą. Dr. Baschas viename susirinkime pasakęs kalbą, kurioje, tarp kita ko, pareiškęs, kad garbingi žmonės savo vokiškų pavardžių nesuvengrins. Pirmoji teismo instancija bausmę padidino iki penkių mėnesių, motyvuodama tai tuo, kad Baschas savo kalba įžeidęs vengrų tautinį suverenumą, o tuo pačiu ir vengrų valstybės autoritetą.

ČEKOSLOVAKŲ VYRIAUSYBĖ ŽABOJA LENKŲ NACIONALISTUS

VARŠUVA. — Iliustr. Kur. Codz. praneša, kad čekų Silezijoje uždrausta dainuoti šias lenkų patrijotines dainas: "Rota," "Nasz Sztandar" (Musų vėliava) ir Užsienių lenkų himną.

Čekoslovakų laikraštis Lidove Noviny rašo, kad "Rota" ir "Nasz Sztandar" paskutiniuoju laiku dainuojamos kaip prieščekiškos dainos.

NEWYORKIETIS PASODINTAS Į KALĖJIMĄ ŠVEICARIJOJE

BASLE, Šveicarija. — New Yorko gyventojas Jack Campnello nuteistas septyniems mėnesiams kalėti už netikrų Amerikos pinigų skleidimą. Už panašų nusikaltimą jam iškelta byla ir Zuriche. Jis bandęs iškeisti netikras šimtadolerines.

KIEK GYVENTOJŲ UKININKAUJA

WASHINGTON. — Visoje šalyje per 1934 metus padidėjo žemdirbių skaičius dviems šimtais septyniasdešimčia tukstančių. Dabar žemdirbyste užsiima 32,779,000 asmenų — didžiausias Amerikos istorijoje skaičius.

Žemdirbių pasidauginimas įvykęs pirmiausia dėl kilusio miestuose nedarbo, o paskui dėl geresnio apsisaugojimo nuo ligų, dėl ko paskutiniais laikais buvo daug mažiau mirimų už gimimus.

FILIPINUOSE KILO NAUJA REVOLIUCIJA

MANILA. — Filipinuose kilo staigi revoliucija. Susirėmimuose su milicija nukauta 65 revoliucijonieriai Laguna provincijoje. Amerikos generalgubernatorius sako, kad ši revoliucija kelia rimto pavojaus dabartinei vyriausybei.

GIMĖ STAMBIAUSIAS KUDIKIS

FORT FAIRFIELD, Mass.— Ponia Mary Goolsby susilaukė dukrelės, kuri gimdama svėrė 268 uncijas, ar septyniolika be ketvirties svarų. Daktarai sako, kad tai esąs stambiausias šiais laikais naujagimis. Mergaitė esanti visiškai sveika, o motina irgi gerai laikosi.

PASAULY 25 MILIJONAI BEDARBIŲ

GENEVA. — Tarptautinio darbo biuro žiniomis, visame pasaulyje dabar esama apie 25 mil. bedarbių, jų tarpe 6 — 7 milijonus jaunų žmonių, jaunesnių kaip 25 metų amžiaus. Vokietijoje 1933 metų birželio mėn. 26.1% bedarbių buvo jaunesni kaip 24 metų amžiaus. 1934 metų birželio mėn. tokių bedarbių Vokietijoje buvo 18.8%. Jungtinėse Valstybėse 1930 metų balandžio mėn. buvo 27.6% bedarbių nuo 15 iki 24 metų amž. Didžiojoje Britanijoje 1931 m. birželio mėn. buvo 30.2% bedarbių nuo 14 iki 24 metų amž. Italijoje 1932 m. buvo 41.5% jaunų bedarbių nuo 15 iki 25 metų amž. Šveicarijoje 1934 m. liepos mėn. buvo 15% bedarbių jaunesnių kaip 24 metų amž. Čekoslovakijoje 1933 metų vasario mėn. buvo 22.8% bedarbių nuo 14 iki 24 metų amžiaus.

VYRIAUSYBĖ PASKYRĖ $81,983,125 BEDARBIAMS

WASHINGTON. — Gegužės mėnesiui vyriausybė paskyrė $81,983,125 išdalinti po valstybės bedarbių paramai. Pinigai paskirstomi šioms valstybėms: Louisiana $1,723,400, Georgia $1,903,125, Ohio $9,393,195, Connecticut $1,311,590, Maine $658,135, Massachusetts $6,655,000, New Hampshire $756,710, Pennsylvania (pusei mėnesio) $7,252,800 ir Rhode Island $296,150. Kiek gaus kitos valstybės — dar nenustatyta.

ŽEMĖS DREBĖJIMAI NESILIAUJA

ISTANBUL. — Turkijoje vis dar nesiliauja drebėjusi žemė. Ir kalno Ararato, ant kurio, anot Biblijos, sustojo Nojaus arka, veržiasi vulkano lava ir girdimas požeminis trenksmas. Per 1,600 namų sugriuvo apylinkės provincijose, o užmuštų ir sužeistų bus jau per 2,000. Iš Maskvos paduodama žinių, kad Persijos provincijoje Mazanderan per pereitas porą savaičių žuvo nuo žemės drebėjimo per 500 gyventojų.

DIDELI POTVYNIAI BRAZILIJOJE

RIO DE JANEIRO. — Dėl didelio lietaus kilo staigus potvynis, nuplovęs nuo žemės paviršiaus beveik visą Bahia miestą. Nuskendo ir žuvo griuvančiuos namuose per 400 asmenų, o tukstančiai likosi be pastogės ir duonos.

KERŠTO KARAS INDIJOJE

PESHAWAR, Indija. — Dvi tautelės Indijos šiaurėje sukėlė tarpusavį keršto karą. Vienos tautelės chanas Habib užpuolė savo kaimyną Viziristano chaną Sahib Zangi, kuris buvo Anglijos šalininkas. Kovoje žuvo Zangi ir jo du giminaičiai. Tuomet Zangio šalininkai puolė Habibo sostinę, nukovė patį Habibą ir 24 jo gynėjus. Kovoje užpuolikai neteko 15 savo karių.

PRANCUZIJA IR SOVIETŲ SĄJUNGA PASIRAŠĖ APSIGYNIMO SUTARTĮ

PRANCUZIJA NESUTIKO GINTI PABALTIJO

Susitarusios valstybės padės viena kitai tik tada, kai priešas įeis į bet kurios teritoriją

PARIS. — Pereito penktadienio vakare Prancuzijos užsienio reikalų ministeris Laval ir Sovietų Sąjungos ambasadorius Potemkinas pasirašė jau per kiek laiko atidėliojamą tų dviejų valstybių sutartį, kuri laikoma svarbiausiu šių dienų diplomatiniu įvykiu. Pasirašiusieji diplomatai pareiškė, kad ši sutartis netaikoma bet kuriai atskirai valstybei: ji esanti priimtina visoms Europos valstybėms. Dėl to jos nuorašas pasiunčiamas Anglijai, Vokietijai ir visoms kitoms tautoms.

Minėdama šį svarbų įvykį, Prancuzijos spauda rašo, kad Sovietų Rusija norėjusi suteikti sudaromai sutarčiai dar didesnės reikšmės, negu Prancuzija. Kai Prancuzija norėjusi įrašyti į sutartį reikalavimą, kad S. Rusija teiktų Prancuzijai ginkluotos pagalbos, jei Vokietija paneigtų esamas sutartis nuginkluotoje Pareinio zonoje, tai Litvinovas pareikalavo įrašyti į sutartį reikalavimą, kad Prancuzija teiktų tokios pat pagalbos S. Rusijai, jei Vokietija pasikėsintų ant Pabaltijo valstybių kad ir neliesdama pačios S. Rusijos. Prancuzija tokio pažadėjimo duoti nenorėjo. Dėl to tęsėsi ilgos derybos, kol abi valstybės galutiniai susitarė teikti tarpusavyje pagalbą tik tuomet, kai bus priešo paliesta bet kurios valstybės teritorija.

Svarbiausi sutarties dėsniai esą šie:

1. Umus pasitarimas dėl vykdymo Tautų Sąjungos pakto X straipsnio ir atsišaukimas į Tautų Sąjungos Tarybą, jei kuri šalis butų netikėtai užpulta.

2. Uma tarpusavė pagalba einant T. S. pakto XV str. 7 skr., jei T. S. Taryba neįstengtų reikalo išspręsti.

3. Tarpusavė militarinė, ekėonominė ir finansinė pagalba, kaip numatyta T. S. XVI ir XVII str.

Petit Parisien apie sutartį rašo šitaip: tai Tautų Sąjungos ribose sudaryta dvišalė sutartis. **Abi valstybės pasižada teikti tarpusavyje pagalbą, jei butų užpultos.** Savaime suprantama, **sutartyje saugojama Tautų Sąjungos Tarybos siulomoji teisė.** Be to, **abi valstybės turės sprendimo laisvę, jei grėstų pavojus jų saugumui.** Tokiu budu automatiškas sutarties įsigaliojimas yra susijęs su išmintigomis atsargumo priemonėmis.

Rusijos diplomatai sako, kad, einant naująja sutartimi, Prancuzija turės teikti S. Rusijai pagalbos net ir tuomet, kai S. Rusiją pultų Prancuzijos šalininkės Lenkija, ar Rumunija.

Ši sutartis busianti labai svarbi taikai palaikyti Europoje, nepaisant net nebaigto Klaipėdos klausimo, kuris, tikimasi, dabar žymiai sušvelnės.

NUBAUSTAS NETEISINGAS LIUDYTOJAS KAUNO BYLOJE

KAUNAS. — Kariuomenės teisme svarstant neumamininkų ir sassininkų bylą, liudyti dėl Jesučio nužudymo buvo pakviestas buvęs Klaipėdos teismo tarnautojas Herbertas Krahmeris. Jis teisme išsisukinėjo ir paneigė įžengiamajame tardyme duotus parodymus. Sakėsi nemokąs lietuvių kalbos, o visi protokolai buvę parašyti lietuviškai ir, neišvertus į vokiečių kalbą, buvę duoti jam pasirašyti. Tuo tarpu kariuomenės teisme nustatyta, kad dalį jo parodymų tardytojas buvo užprotokolavęs vokiečių kalba, o Krahmeris pasirašęs vokiečių kalba surašytą protokolą. Už melavimą teismui ir priesaikos sulaužymą jam iškelta byla, kurią sprendė Kauno apygardos teismas. Liudytojai parodė, kad Krahmeris moka lietuviškai, bet visi protokolai pažodžiui jam buvo išversti į vokiečių kalbą, tik po to jis pasirašė. Jokios prievartos nebuvo naudota ir niekas jam negrasino. Nustatyta, kad Krahmeris kariuomenės teismui melavo, norėdamas sukłaidinti. Apygardos teismas nubaudė H. Krahmerį 18 mėn. kalėti, bet kaip nepilmečiui numušė vieną bausmės trečdalį, tai, dar įskaičius du mėnesius atsėdėtus kalėjime iki teismo, liko kalėti tik 10 mėnesių. Teismas nutarė kardomąją priemonę pakeisti, jeigu pateiks 10,000 litų užstato.

ČIA DIDINA, ČIA MAŽINA PREKIŲ KAINAS

MARIJAMPOLĖ. — Krautuvninkai nusiskundžia, kad sunku nustatyti pastovias prekių kainas ir jas sužymėti. Kainų sužymėjimą trukdo ta apslinkybė, kad krautuvninkai šiuo atveju nepalaiko jokio kontakto. Vieni tą pačią prekę pažymi aukštesne kaina, kiti žemesne, arba ta pati prekė vieną dieną pažymėta vienokią kaina, o kitą jau dieną žiurėk — kitokia kaina. Dėl to kyla konkurencija, nes pirkėjas ieško kur pigiau. Pirkėjams atima daug laiko, kol pereina visas krautuves, ieškodamas pigiau nusipirkti.

Kiti sako, kad kainų nelygumas pasidaro ir todėl, kad nevisi krautuvninkai vienoda kaina perka prekes iš sandėlių.

ITALIJA NENORI TARPTAUTINIO PRIEŠTERORISTINIO TESMO

GENEVA. — Italijos atstovas Ugo Aloisi atmetė Prancuzijos pasiulymą įsteigti tarptautinį priešteroristinį teismą, kuris baustų visų šalių tokius teroristinius nusikaltimus, kaip Jugoslavijos karaliaus Aleksandro nužudymas. Atstovas sako, kad visi teroristų išsišokimai turi buti baudžiami tos šalies teismų, kurioje nusikaltimai įvyksta.

NEW YORKO VALSTYBĖS KALNUOSE

J. KRUZĖ

II

Ekspedicija į gaisrų obzervacijos stovyklą

Netoli musų "kempės" gyvena Gasper, jo pavardės nežinau, bet patyriau, kad jis prancuzų kilmės, nors nei jis, nei jo šeimynos nariai nei vienas nemoka prancuziškai kalbėti. Gasperis daugiau panašus į zanavyką, negu į prancuzą. Gana stambaus sudėjimo, labai linksmų ir gyvų akių vyras, kadaise, matyti, buvęs labai didelis mergininkas. Gasper šią vasarą gavo iš republikonų valdiską darbą, kaip gaisrų obzervacijos stovyklos budėtojas. Stovykloje jis bus visą vasarą iki ateis ruduo. Iki tol jis kiekvieną dieną budi penkiasdešimts pėdų aukščio bokšte ant Cats Head kalno, apie 2,400 pėdų aukščiau jurų paviršiaus. Iš savo stovyklos Gasper gali matyti apie 40 mylių apylinkę.

Vieną balandžio mėn. dieną Gasper per Mikę pakvietė mus kartu važiuoti su juo į stovyklą. Kitą dieną rytą. susėdę į Gasperio auto, mes pasileidome į Northville, apie 30 mylių į pietus nuo Speculator. Ties Northville pervažiavom tiltą per Sacandaga upę ir pasukome atgal į šiaurę. Keletą mylių važiavę, pasiekėme Cats Head (Katės Galva) kalną. Palikę auto pakalnėje, patys turėjome pėsti lipti apie 2400 pėdų į gana statų kalną. Keletą kartų turėjom ilsėtis, kol pagaliau pasiekėme kalno viršunę ir stovyklos budėtojo "kempę" — nedidelį iš storokų lentų sukaltą namuką. Mes norėjome ilgiau ilsėti, bet Gasperiui rupėjo mums kuo greičiausiai parodyti savo bokštą. Bokštas, pasirodo, pastatytas iš plieninių spyruoklių, surištų skersiniais, o ant viršaus užtupdyta apvalia bonia su apystoriais stiklo langais. Iš apačios į viršų veda laiptai, ant kurių, kaip pasarga apačioj sako, daugiau kaip trys žmonės sykiu negali lipti. Vienas po kito sulipome visi keturi: Mikė, Gasper, Bob ir aš.

Lipant į viršų, vėjas putė pasiutišku stiprumu; bokšto spyruokliai net drebėjo. Per nedidelę skylutę visi keturi sulindome į apvalią bonią. Bonia gana ruiminga, padaryta iš storos blėtos. Aplinkui langai ir per juos matai visą apylinkę. Vidury bonios ant vienos kojos apvalus aukštas stalas, ant kurio po stiklu 30 mylių apylinkės radiuso žemėlapis. Ant žemėlapio dvilypė rodyklė, pagal kurią budėtojas apskaičiuoja tolį myliomis. Mums bonioje bunant, dviejose vietose tarpukalnėse kilo gaisrai, bet apie 40 mylių tolumoje, vadinas, ne Gasperio jurisdikcijoje. Neatsižvelgiant į tai, jis tuojau telefonavo savo viršininkui Nortville miestelyje.

Žiurint iš bokšto visą 30 — 40 mylių apylinkė atrodė, kaip sustingusi jura; mažesni ir didesni kalnai kalneliai, visi apžėlę krumokšliais ir miškais, vietomis kalnai uoloti, majestotiški, paniurę, kitų kalnų viršunėse dar baltuoja sniegas, tarsi sustingusios putos. Tarpukalnėse vingiuoja upės ir upeliai, kaip sidabro gyslos ant juodo aksomo. Vaizdas gražus. Žiurėdamas per bokšto langą, jautiesi žemės skritulio viršunėje, jautiesi dideliu ir galingu, norėtum šaukt, kaip perkunas griauti ir grumoti tiems mažiems ten, apačioje, slėnyse, bet pasiutęs vėjas švilpia ir plieniniai bokšto spyruokliai virpa, kaip smičiolo paliestos smuiko stygos. Bonia net dreba, langai braška...

— Gasper, ar tau nebaisu, kai vėjas smarkiai pučia? — paklausiau.

— Kur tau bus nebaisu; kinkos dažnai dreba, kai vėjas lauke duksta.

— Nejauku bonioje sėdėti, kai viršugalvyje perkunas trankosi?

— Baisu, bet laimė, man tada nereikia čia sėdėti, kai lyja, nėra pavojaus miškams užsidegti, tuomet nulipu ir bunu namelyje, ten jaukiau.

Mano draugai norėjo žuvauti. Abu nerimavo. Cats Head pakalnėje, kaip nedidelis veidrodis, žėrėjo apvalus prudelis.

— Ar žuvų yra tam prudelyje, pakalnėje? — paklausiau Gasperio.

— Tai ne prudas, bet Grant ežeras, jame, sako, yra vėgėlių ir upėtakių, bet aš pats niekad jame nežuvavau. Norit pabandyt?

— Ką sakot, vyrai?

Abu, kaip vienas, sutiko leistis į pakalnę mėginti žuvies pagauti.

Nusileisti nuo Cats Head kalno mums truko lygiai 45 minutes. Teko aplenkti uolas ir patvinusius upeliukus. Nuo kalno žiurint, atrodė, kad Grant ežerą galima pasiekti ranka, bet pėsčiam nueiti, pasirodė, visai kas kita. Vargais negalais ežero kraštą pasiekėme, bet musų rankos sausų šakų sudraskytos ir vietomis net kruvinos. Pakraštys, kurį mes pasiekėme, pasirodė labai vandens užlietas ir arti prie gilumos negalima buvo prieiti, teko sukti ir eiti pakraščiu, kol radome patogesnę vietą meškerioti. Bandėme vienur ir kitur, bet pasisekimo neturėjom. Kai meškeriojom vienur, kitur atrodė geriau. Vis bandėme, bet žuvys ar iš to ežero visai išsikraustę, ar jos musų siulomų joms sliekų nenorėjo.

Apsukom visą ežerą. Iš gyvų miškų sutvėrimų matėme vieną žaltuką ir porą laukinių ančių, neskaitant galybės varlių ir kažin kokio panašaus į garnį paukščio. Pats ežeriukas ir aplinkinis miškas kažin kokia priešistorinė vieta, užmirštas pasaulis, kuriame vėjo išvartyti ir miško gyvulių nugraužti ir pakritę dideli medžiai tukstančiais gulėjo visa ežero pakrante. Slėny prie ežero šešėliai ilgi, tamsu ir niuru, viskas dvokia puvėsiais, senumu ir praeitimi.

— Tai tikrai Dievo užmirštas kampelis, — sako Bob.

— Užmirškime ir mes jį, — pridurė Mikė, jau aš alkanas, o kelionė į kalną bus nelengva. Einam.

— Einam. Žuvies vistiek čia nepagausim.

Nutarėme eiti. Iš apačios žiurint į viršų, kalnas atrodė ne 2,400 pėdų aukščio, bet 10,000. Bet pilvas tai vis pilvas, jo žodžiais nenuraminsi, valgyt reikia.

Leidomės kopti į kalną. Uolos, sniegas, krumokšlių tankumas, dygliuotų šakų aštrumas ne tik musų rankas draskė, bet ir veidus ir keletą kartų vos akis neišdurė. Keikdami žuvis, ežerą, orą ir vėlybą pavasarį, mes, alkio varomi, lipome, lipome į viršų, o kalnas rodosi vis tyso, vis labiau siekė debesis. Besirupindami kalno statumu ir beieškodami lengvesnių vietų lipti, mes pralenkėme vieną slėnį, paklydome. Nežinodami ėjome toliau. Pagaliau pasiekėme šiaurinę kalno pusę, ir čia, ant uolų, užtikome fantastiškus ledo ir sniego urvus, panašius į kristalizuotos druskos urvus. Toje vietoje kalnas labai status, bet mes toliau jau negalėjome eiti, kalnas buvo dar statesnis. Reikėjo lipti ar eiti atgal. Lipome. Keturpėsčiai kopėme nuo vienos uolos ant kitos, bijodami pažiurėti atgal į pakalnę. Kur buvo medžių šaknų ir mažų krumokšlių, ten buvo lengviau, bet buvo daug vietų, kur nagais įsikabinus į ledą rėplomis teko šliaužti uolomis. Vargais negalais, pailsę, prakaitu apsipylę ir baisiai alkani, po trijų valandų sunkaus darbo, pasiekėme kalno viršunę, bet pastebėjome, kad reikia eiti apie mylią kelio kalno viršune ir paskui lipti į kitą kalną. Tik tada mes supratome paklydę. Po pusvalandžio pasiekėme bokštą, iš ten reikėjo leisti į pakalnę į stovyklą, kur Gasper laukė musų su pietumis.

Pietus susidėjo iš juodų "bynsų" a la Klondyke, su sudytais lašiniais, bulvėmis, raugytais agurkais, poros duonos kepalų, juodos arbatos. New Yorke į tokį valgį žmogus negalėtum pažiurėti, atrodytų persunkus išlepintai sistemai, bet čia suvalgai ir apsilaižai. Pirma pavalgėm, paskui nusiprausėm, drabužius išsidžiovinom ir, batus nusiavę, indus suplovėme ir kambario grindis išmazgojome. Mat, baisybę purvų prinešėme.

Saulė šildė kalno viršunę, atrodė staiga iš žiemos virtęs pavasaris. Pailsėjęs, nuėjau pažiurėti, ką Gasper veikia bokšto bonioje. Vėjas dar tebešvilpė ir bonios ramstys tebevirpėjo. Gasperį radau žiurint į aplinkinius kalnus per žiuronus ir retkarčiais vis žiurint į žemėlapį. Tolumoje iš vienos tarpukalnės kilo ilgas baltų dumų stulpas. Gasper matavo tolį ir sekė žemėlapį. Klausė mano nuomonės apie tolumą. Panašiais instrumentais man jau praeity teko dirbti ir juos pažinojau. Mano nuomone ir apskaičiavimu, gaisras galėjo buti apie 40 mylių atstu. Gasper telefonavo savo viršininkui.

— Gaisras, bet ne mano jurisdikcijoje, — tarė atsisukęs nuo telefono Gasperis.

Mes ilgai sėdėjome bonioje ir kalbėjome apie apylinkės kalnus, apie miškų gaisrus ir Gasperio ilgas dienas bokšte. Gražu ir malonu žiurėti iš bokšto vieną, du kartus, bet buti ten vienam visą vasarą — nejauku ir liudna.

ATLETŲ SPORTO RATELIO PRAMOGA

Philadelphia, Pa. — Jaunimas susiburęs į ATLETŲ SPORTO RATELĮ šiemet, sekmadienį, gegužės 12 d. Švento Kazimiero salėje (331 Earp Street) švęs ATLETŲ SPORTO RATELIO pirmametines įsikurimo sukaktuves. Bus puiki puota — vakarienė ir šokiai. Daugelis už kilnų darbą Ratelį jau apdovanojo taip medžiaginiai, taip ir moraliai, pavyzdžiui: kun. dr. Vytautas Martusevičius malonėjo apsiimti padaryti pradžią tai musų "šventei" — atidaryti tą vakarą, p. Juozas Kavaliauskas (graborius) apsiėmė buti to vakaro vedėju ir dar Ratelį apdovanojo du šimtus dolerių; Adolfas Stankus (graborius) apsiėmė buti principialiu kalbėtoju ir padovanojo šimtą dolerių; šimtą dolerių padovanojo ir p. Antanas Užumeckas (graborius) — (šie trys ponai yra A. Sp. Ratelio garbės nariai ir nuolatiniai jo rėmėjai). Be to, p. p. Petras Geležinis ir Jurgis Kažemėkas, Antanas Lubinas (gėlininkas) davė po 25 dolerius; 10 dolerių davė ir p. Pranas Pukas (laikrodininkas); P. Dauginas ir P. Kailiunas padovanojo A. Sp. Ratelui po 25 dolerius. Bet A. S. R. nori, kad ir kiti musų nepamirštų... Prašomi visi, be skirtumo, dalyvauti A. S. R. sukaktuvių minėjimo pramogoje. Puota prasidės lygiai 6 valandą vakare. Įeiti — doleris. Šokiai, griežiant brolių Baliulionių orkestrui, tęsis iki vėlumos. Salė bus atidaryta jau trečią valandą. Atletų Sporto Ratelio nariai, išsirikiavę, grojant orkestrui, įeis į salę ir čia ties Lietuvos ir Amerikos vėliavomis sugiedos Lietuvos ir Amerikos himnus.

Rengimo Komisija.

ADV. R. SKIPIČIO SUTIKIMAS IR KALBOS

Rochester, N. Y. — Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius balandžio 26 d. surengė pramogą. Svečias iš Lietuvos adv. R. Skipitis kalbėjo Šventa Jurgio parapijos salėje. Pirmiausia, vakarą pradedant, varg. K. Brazio vedamas choras sudainavo keletą lietuviškų dainelių svečiui adv. R. Skipičiui pagerbti. Vakaro vedėju buvo VVS sk. pirmininkas P. Svetika. Jis savo kalboj pareiškė svečio atsilankymo tikslą, perstatydamas musų vietos klebona kun. J. Bakšį, kad jis pasveikintų svetį rochesteriečių vardu. Jis pareiškė, kad mes, Rochesterio lietuviai, nors mažesnė kolonija, nekaip kitos, bet daug padėjus finansiškai ir dvasiniai Lietuvai. Klebonas perstatė kalbėti gerbiamąjį svetį adv. R. Skipitį. Jis savo kalba labai aiškiai nupiešė Lietuvos buklę, ekonominę ir kulturinę, kiek ji pakilusi per tą trumpą laiką. Taip pat aiškiai nupiešė Klaipėdos krašto reikalus ir kiek Lietuvai Klaipėda reikalinga. Taip pat kalbėjo Vilniaus reikalu. Adv. Skipitis aiškino, kokiu tikslu jis čia atsilankė ir kodėl lietuviams reikalingas pasaulinis kongresas, kuris šaukiamas šiais metais Lietuvoj. Jis dar pastebėjo, kad reikia vieningai mums gyventi, kad neprarastume savo didžiausią turtą — lietuvybę ir savo kalbą. Tai, galima sakyti, buvo vienas iš geriausių kalbėtojų, jis taip aiškiai ir teisingai nupiešė Lietuvos buklę.

Pasibaigus kalboms, buvo vakarienė, kurią surengė VVS skyrius. Skipičiui pagerbti vakarienė buvo surengta pas Juozą Maciejuną, kuris visus maloniai priėmė ir tiek įsilinksminom, kad nenorėjom ir skirtis. Klebonas parsivedė svetį nakvynei. Rytojaus dieną svetį nuvežėm į Niagara Falls, N. Y. Svetį palydėjo net į Niagara Falls K. Žlatkus, P. Svetikas ir P. Rimkus.

P. Rimkus.

251 tukst. Anglijos darbininkų dalyvavo pernai fabrikų pelno paskirstyme, vidutiniškai gaudami po 10 svarų sterlingų (450 auks.) už metus darbo.

Lenktynių arklys nubėga per 6 minutes ir 40 sekundų 6360 su puse metro, tai yra apie 16 metrų per sekundę.

LAIMINGAI SKRISK Į TĖVYNĘ

Pittsburgh, Pa. — Teisingai musų darbo liaudies poetas J. Janonis, tarp kita ko, pasakė: "Geresnio paminklo didvyriams nebus, kaip vykdymas jų idealo."

Tą pačią mintį, kitais žodžiais, prieš du metus, skrisdami į tėvynę išreiškė Darius-Girėnas. Jie pasakė: "Jei mums galingas perkunas pastos kelią į tėvynę, tu, Jaunoji Lietuva, vėl ryžkis ir atlik musų žygį, tegu sparnuotas lietuvis pasiekia tėvynę."

Šiandien jau vykdomi Dariaus-Girėno paliktas testamentas. Jaunosios Lietuvos (jaunimo) atstovas leitenantas Feliksas Vaitkus pasiryžo įvykdyti jų valią, — jis skrenda šią vasarą į tėvynę.

Jis skrenda, kad Jusų (Dariaus-Girėno) garbingus, drąsius lietuvių tautos vaikus įsamonintų tos tautos širdyse, kad Jusų vardus įskiepytų ir sužadintų kilniems žygiams jaunimą ir busiančias kartas.

Dariaus-Girėno garbinga mirtis surišo mus į kruvą, — lyg galingą armiją, kuri diena iš dienos auga ir stiprėja.

Jos niekas nepajėgs išardyti!

Taip, tauta pasiryžusi įamžinti Jusų atmintį ne tik paminkluose, širdyse, bet ir busimose kartose.

Apie tai Jus svajojote, apie tai svajojo ir visi tie, kurie Jusų kilnius idealus ryžtasi įgyvendinti. Šį pasižadėjimą musų tauta Jums duoda per ALTASSąjungą, kuri atstovauja plačiuosius Amerikos lietuvių sluoksnius.

Taip, Amerikos Lietuvių Trans-Atlantinio Skridimo Sąjunga Chicagoje su skyriais kolonijose, dvejų metų laikotarpy sukėlė didelę sumą pinigų lėktuvui nupirkti ir jam įrengti, bet dar truksta, nors mažai, pinigų, galutiniam skridimo prirengimui. Laikas trumpas, nes jau birželio mėnesį lakunas F. Vaitkus iš New Yorko išskris į tėvynę.

Visų musų porcija kuo greičiausiai savo centais prisidėti prie šio kilnaus darbo užbaigimo. Geriausia tam proga (dabartiniu laiku) atsilankyti į kolonijų rengiamąsias aviacijos dienas, atsisveikinimo bankietus, kuriuose pats lakunas galės dalyvauti.

O juk bus malonu ateityje prisiminti, kad ir mes, nors maža dalimi, ėsame prisidėję prie šio garbingo žygio.

Pittsburgho lietuviai sužinoję, kad lak. F. Vaitkus, skrisdamas iš Chicagos į New Yorką, o iš ten į Lietuvą, mano pakeliui važiuodamas sustoti Pittsburghe, nutarė surengti jam atsisveikinimo bankietą, o drauge ir išnaudoti progą — nuvykti į aviacijos lauką (County Air Port), kad galėtų pamatyti pilnai įrengtą Lituanicą II.

Bankietą rengia, visų lietuvių vardu, vietinis Amerikos Lietuvių Trans-Atlantinis Skridimo Sąjungos skyrius. Tai bus gegužės 12 dieną Lietuvių Mokslo Draugijos salėje, 142 Orr St., Soho, Pittsburghe. Bankieto pradžia 8 val. vak. Įeiti tik 50 centų. Su tuo pačiu bilietų, įsigiję juos iš anksto, galės atsilankyti, dienos metu, nuo 12 iki 3 val. po pietų į aviacijos lauką — County Air Port — Municipal Air Port ir ten lakunas pademonstruos, pilnai prirengta kelionei į Lietuvą, Lituanicą II.

Taigi, tik už 50 centų, dienos metu, pamatysite Lituanicą II, na, o vakare gausite gardžios, šiltos vakarienės, išgirsite lakuno, svečių įdomias kalbas ir maloniai pasilinksminsite.

Bilietus galite iš anksto pirkti šiose vietose, pas šiuos asmenis:

Stasį Bakaną, 2404 Charles St., N. S.;

Povilą Dargį, 43 Strauss St., N. S.;

Kunigą M. X. Žukauską, 105 S. 19th St., S. S.;

Dr. J. Baltrušaitienę, 205 Seneca St., Soho;

Albiną Kaulakį, LMD šeimininką, 142 Orr St., Soho;

Burdulį, L. Piliečių Klubo šeim., 1729 Jane St., S. S.;

Jasiuną, Liet. Sunų Dr-jos šeim., 818 Belmont St., N. S.;

Domą Sandą, Liet. Aukšč. Priegl. šeim., 24 Locust, McKees Rocks;

Joną Mažukną, SLA vice-prez., Reedsdale, N. S.;

Mrs. Slavinienę — Duquesne, Pa.

Taigi, gegužės 12 dieną padarykime visų Pittsburgho lietuvių diena, — visi, iki vieno, dalyvaukime minėtame bankiete L. Mokslo Dr-jos salėje ir drauge su musų lakunu F. Vaitkum praleiskime šios reikšmingos dienos.

ALTASS Pittsburgho skyriaus vardu,

Sekr. Pov. Dargis.

BUDAPEŠTO STUDENTAI — KEPĖJAI

Šiomis dienomis Budapešte iškilmingai atidaryta studentų kepykla, dalyvaujant išeiginiuose rubuose universiteta rektoriui ir profesoriams. Šioje kepykloje kepėjais, pardavėjais ir išvežiotojais bus išimtinai studentai. Studentų kepyklą organizavo studentas teisininkas, dvejus metus mokęsis to amato, dirbdamas kepyklose kaip mokinys, o paskui kaip meisteris, kartu nenutraukdamas ir savo studijų universitete.

Šioji kepykla tieks duoną pigiausiomis kainomis studentų valgykloms ir teiks ją dovanai mažiausiai pasiturintiems studentams. Pirmas studentų iškeptas duonos kepalas universiteto delegacijos buvo įteiktas Vengrijos ministeriui pirmininkui Goembesui.

MAISTINGIAUSIA IR SVEIKIAUSIA

LIETUVIŠKA DUONA

taipgi pyragai, pyragaičiai, tortai, kėksai ir įvairios rušies gardumynai gaminami, parduodami musų pačių krautuvėje ir pristatomi į namus visose vietose

PUIKIAI ĮRENGTA MECHANIŠKA KEPYKLA

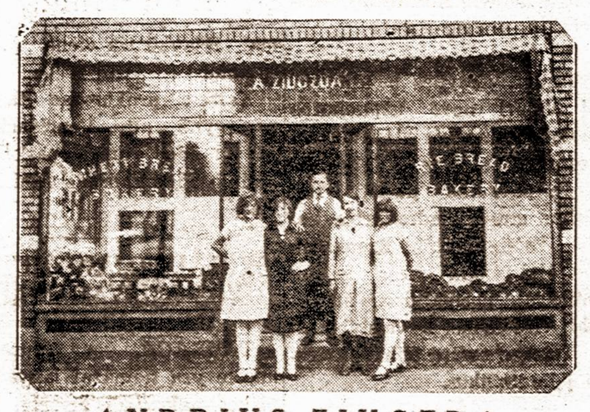

ANDRIUS ZIUGZDA

182-186 VAN BUREN STREET, NEWARK, N. J.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Užtikrinu, kad mano patarnaviams bus atatikamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliudimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs.

1439 SOUTH 2nd STREET
Philadelphia, Pa.

Pennsylvania ir New Jersey Valstijose

Telefonai: Dewey 5136
Keystone — Main 9669

VIENYBE TRAVEL BUREAU

Parduoda laivakortes, surašo ir paliudija dokumentus, aprupina visus kelionės reikalus.

VIENYBE TRAVEL BUREAU

Siunčia pinigus į:
Lietuvą
Lenkiją
Sovietų Rusiją
ir visas šalis pasaulyje.

VIENYBE TRAVEL BUREAU

193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: Evergreen 7-7840

BLAISE CENDRARS

AUKSAS

Iš prancuzų kalbos verčia
JUOZAS TYSLIAVA
TRYLIKTOJI DALIS
(Tęsinys)

"...Tai pijonierius, kupinas vyriškumo, stumiamas keisto nujautimo, pasitraukia nuo puikių savo jaunystės atsiminimų, atsiplėšia nuo savo šeimos apžavų židinio, meta savo šeimos gyvenimą, palieka savo tėvynę, kad galėtų ateiti nežinomais keliais ir atsiduoti nuotykių ir pavojų kraštui. Jis pereina per išdegintus ugninės saulės tyrus, po ugnine saule, jis perlipa kalnus, lygumas. Nebijodamas bado, drugio, troškulio, neišsigąsdamas kraujo ištroškusių laukinių, kurie lenda ir persekioja jį, vis dėlto jis pereina su įdėbtomis akimis į tą dangaus vietą, kur saulė nardina savo spindulius į vakarų jurą. Šis taškas jį traukia, kaip Alpių keleivį jo paties puikioje tėvynėje, keleivį, kuris nenukreipia savo akių nuo viršunės, užklotos amžinais sniegais, keleivis, kuris pereina bedugnes ir ledynus, ir kuris tik mano apie didingą panoramą ir apie gryną ir gaivinamą orą, kuris randamas šioje viršunėje.

"Ir kaip kadaise Mozė ant Pizgos viršukalnės, taip ir jis stovi ant snieguotos Sieros viršunės, jo žvilgsnis aiškėja ir jo siela džiaugiasi: jo žvilgsnis pagaliau randa Pažadėtąją Žemę. Bet jis laimingesnis, negu Rojaus įstatimdavys, jis gali eiti gilyn į kraštą ir jis eina gilyn apsiginklavęs nauju vyriškumu ir šviežiomis jėgomis, kurios jam padeda atsilaikyti vienumoje ir netekliuje ir leidžia jam aukoti Dievui šį naują kraštą, kurį jis rado, Dievui, Laisvei ir jo brangiajai tėvynei Helvecijai.

"Pereitų amžių dingusiųjų tautų istorijoje yra didžiųjų žmonių vardų, kurių niekados negalima užmiršti. Epaminondas, geradaris, dorybė ir tėvynės meilė apšviečia garbe Tebeso atvadavimo istorija. Vyriškas Hanibalas, kuris nusivedė nugalėti savo drąsiąją kariuomenę per Alpes ir trypė klasišką Italijos žemę, pergyvens Kartagenos istoriją. Kai kalbama apie Atėnus, tai kalbama ir apie dieviškus jų sunus, o Romos vardas rašomas su didžiųjų žmonių garbe. Tokiu budu, ateinančiais laikais, kai istoriko plunksna panorės nupiešti musų brangios Tėvynės kilmę ir įsikurimą, kuri tada bus viena didžiausių galingiausių pasaulio kraštų, kai ši plunksna panorės aprašyti neturtą ir vargą, kurio netruko pradžioje ir papasakoti apie kovą dėl Vakarų laisvės, tai vienas vardas spindės viršum visų kitų: tai bus nemirtingo SUTERIO vardas!"

53

Kalbos eina viena paskui kitą.

Bet generolo Suterio lyg nebutų: jis paskendęs savo svajonėse.

Aplodismentų trenksmas virpina didžiulės salės skliautus. Dešimts tukstančių balsų šukauja jo vardą.

Suteris neklauso.

Jis nerviškai žaidžia žiedu, kurį jis muvi ant piršto, suka jį, keičia, mauja ant kito piršto ir pusbalsiai kartoja parašą, kurį jis jame išgraviravo:

PIRMASIS AUKSAS — RASTAS
1848 METAIS SAUSIO MĖNESĮ

KETURIOLIKTOJI DALIS

54

Kaip 1854 metų galas, taip ir 1855 metų pradžia Johannui Augustui Suteriui atneša naują triumfą.

Kovo 15 d. vyriausias Kalifornijos teisėjas Thompsonas skelbia savo nutarimą Suterio bylos reikalu.

Jis pripažįsta Suterio reikalavimą teisėtu, pripažįsta legalėmis ir teisėtomis Meksikos gubernatorių dovanas, pareikšdamas, kad visos šios didžiulės teritorijos, ant kurių išaugo tiek miestų ir kaimų, yra neginčijama, asmeniška Johanno Suterio nuosavybė.

Šis sprendimas ir straipsniai sudaro virš dviejų šimtų puslapių tomą.

55

Pirmąją žinią apie tą sprendimą į Ermitažą atneša Jean Marchais. Tuo metu Suteris skaitė brošiurą apie šilkaverpes kirmėles.

Jis tuojau griebia savo redingotą ir pradeda rupestingai jį valyti šepečiu. Šis sprendimas, esmėje, nukreipiamas prieš Jungtines Valstybes, reikia veikti greitai ir stengtis gauti Vyriausiojo Federalinio Teismo patvrtinimą. Negalima gaišti nė vienos minutės. Kažin kokia vaikiška savimeilė stumia Suterį, jis nori nuvykti į Washingtoną anksčiau, negu oficialis kurjeris, kuris turi atvešti sprendimą. Jis asmeniškai nori pasirodyti teismui.

Koks teisingas žmogus šis Thompsonas, sako pats sau, vilkdamasis gražiais išsiuvinėtais marškiniais. Viešpatie, aš niekados jumi neabejoju, prideda jis, maudamas savo sunkius batus.

Aš jums dėkingas, aš dėkingas jums, taria jis visu balsu.

Dabar jis užsisegioja savo rankogalius, apsijuosia sunkų diržą su revolveriu. Pagaliau teisingumas švenčia.

Teisingumas!

Jis užsideda savo plačiaskliautę skrybėlę ir žiuri į veidrodį.

(Bus daugiau)

PRIEŠ 75 METŲ TILŽĖJE NEBUVO VOKIEČIŲ

Pernai Rytprusių vyriausybė susirupino suvokietinti lietuviškus kaimus, esančius Tilžėje, Ragainės, Gumbinės ir kitose apylinkėse. Mat, iki šiol vokiečiams lietuviški kaimai badė akis ir rodė, kad čia šių apylinkių gyventojai nuo amžių yra lietuviai, o vokiečiai atėjunai. Reikia pasakyti, kad vokiečiai sistematingai varo vokietinimo darbą Rytprusiuose ir tikisi per keletą metų sunaikinti viską, kas tik šiame krašte yra lietuviška.

Senukas suvalkietis Petras Vyšniauskas, kuriam dabar sukako 90 metų amžiaus, pasakoja gana įdomiai apie Tilžės, Ragainės ir Gumbinės vokiškumą prieš 75 metus. 1860 m., t. y. prieš antrąjį lenkmetį, daug lietuvių darbininkų eidavo pas Rytprusių ukininkus tarnauti. Suvalkijoj buvo dar baudžiavos laikai ir pragyvenimas, ypač toms šeimynoms, kurios turėjo daug žmonių, buvo sunkus, stačiai neįmanomas. Tuo laiku žmonės ėjo sunkią baudžiavą, o prasikaltusieji savo dvaro ponams bėgdavo į Prusus, kur rasdavo darbo. Toks likimas jaunystėj ištiko aną 90 metų senuką. Jis, susipykęs su savo dvaro (Alvito, Vilkaviškio apskr.) savininku, pėsčias iškeliavo į Prusus. Siena buvo silpnai saugojama, tai jis, lengvai ją perėjęs, apsistojo Širvintų miestelyje, o paskui pėsčias nuėjo Tilžės link. Kaip pasakoja Vyšniauskas, jis nemokėjęs nė vieno žodžio vokiškai, bet jam ir nereikėjo mokėti, nes **apie 100 kilometrų kelio per Rytprusius jis visur susikalbėjo lietuviškai ir jį niekas vokiškai neužkalbino.** Jis į Tilžę atvyko apie 1862 metus, bet ten negavęs darbo, nuėjo į sodžių. Paršelių kaime jis pas vieną ukininką pastojęs bernauti ir ten ištarnavęs apie 8 metus.

Tuo laiku atėjo laikas stoti į rusų kariuomenę, bet Vyšniauskas negrįžo, tai budamas dezertyru, turėjo ant visados pasilikti Prusuose. Jo ukininkas, pas kurį tarnavo, buvo evangelikų-liuteronų tikybos ir kas šventadienis važiuodavo į Tilžę ir vešdavosi storas lietuviškas maldaknyges, spausdintas didelėmis "litaromis." Turgaus dienomis **Vyšniauskas Tilžėje nė vieno karto negirdėjo, kad kas butų kalbėjęs vokiškai.** Visi kalbėdavo tik lietuviškai, kai kur įterpdami vieną kitą vokišką pavadinimą.

Šeimininkas, budamas pamaldus žmogus, vieną kartą Vyšniauską nusivežė į "kirkę." Jam atrodė labai keista, bet ten toje Tilžės "kirkėje" visi žmonės choru giedojo šventas **lietuviškas** giesmes. Po pamaldų kunigas pasakęs irgi lietuvišką pamokslą.

Iš tos apylinkės, kur jis tarnavo, daug jaunų vyrų tarnavo Prusų kariuomenėj. Juos žmonės vadindavo žalnieriais. Pačiam Vyšniauskui teko daug kartų kalbėtis su tokiais žalnieriai, betgi jie irgi nemokėdavo vokiškai. Gumbinėje, Karaliaučiuje ir kituose miestuose buvo keli pulkai, net raitelių vienas pulkas turėjo lietuvišką pavadinimą. Žalnieriai, patarnavę keletą dienų Prusų kariuomenėje, turėdavo prisiekti, o **priesaika budavo daroma irgi lietuviškai.**

Tilžės rinkose, ypač jomarkų ir turgų metu, apie Šv. Martyną, suvažiuodavo daug laukininkų, kurie pirkdavo lietuviškus kalendorius. Jų karabelninkai parduodavę tukstančius egzempliorių.

Apie 1875 m. vokiečiai pradėjo daugiau įsigalėti ir, anot Vyšniausko, policininkai Tilžės ir Ragainės gatvėse nelabai su laukininkais norėdavo kalbėti lietuviškai. Esą laukininkai tik ir kalbėdavę apie Bismarkį, kuris įvedęs griežtą tvarką ir nebojęs jų reikalų, nors lietuvninkai miestų ir valsčių raštinėse turėdavo savo žmones, t. y. ten sėdėdavo dauguma lietuvininkų.

Kai rusų caras Nikalojus II paėmęs sostą 1896 m. paskeibė amnestiją, Vyšniauskas jau tuomet buvo subrendęs žmogus ir po metų grįžęs į Naumiestį ir vertęsis siuvėjo amatu, kurio Prusuose buvo gerokai pramokęs. Dabar jis baigia savo dienas Kaune, prieglaudoje, ir mielai papasakoja apie Bismarkį, prusų žalnierius ir lietuvninkų laukininkų vargus ir darbus 1860 — 1898 metais.

Putinėlis.

RYTPRUSIUOSE LIETUVYBEI DAROMAS GALAS

Rytprusių kraštas nuo amžių buvo lietuviškas. Jame prieš 700 metų gyveno lietuvių tautos giminė prusai. Dabartinis Berlynas, Karaliaučius ir kiti stambus vokiečių miestai stovi senovės lietuviškoje žemėje. Vokiečių protėviai kryžiuočiai ugnimi ir kardu pavergė prusus, juos iškapojo, išžudė ir pagrobė lietuvių giminės žemes. O dabar, klastodami istoriją, naciai sako, kad tai vokiškos žemės. Tai skaudus sąmoningas melas.

Rytprusių nacių spauda paskutiniuoju laiku liedama tulžį prieš lietuviškumą, ypatingai užkliuva už lietuviškų Rytų Prusijos vietų, pavadinimų. Laikraščiai žvėriškai šaukdami: "Išnaikinkime kas lietuviška," piktžodžiaudami tvirtina, kad lietuviai į Rytprusius atėję kaip bernai ir mergos, kumečiai ir baudžiauninkai. Tie bernai ir kumečiai, ten įsikurę, pralobę ir įsigijo ukius, o savo apgyventas vietas — kaimus pavadino lietuviškais vardais, kurie tik dėl vokiečių gerumo (?) lig šiol išlikę lietuviški.

— **Bet atėjo vyriausias laikas,** — šaukia Tilžės nacių laikraštis, — **kuo greičiausiai išnaikinti viską, kas lietuviška, kad neliktų nė mažiausio pėdsako ir prisiminimo tos mums (vokiečiams) labai svetimos tautos. Lietuviškumui tuojau turime padaryti galą.**

Naciai ragina gyventojus daryti susirinkimus ir juose padaryti nutarimus, kad lietuviški vietovardžiai butų pakeisti vokiškais. Nurodoma visa eilė keistinų pavadinimų.

Čia jų nekartosime. Tik priminsime tą vokišką melą, kurį dabar naciai vartoja, klastodami visą Rytų Prusijos istoriją. Ši vokiečių klasta gali įtikinti tik vokiečius. Diena į dieną Prusų lietuvių gyvenimas vis eina sunkyn. Naikinama kiekviena lietuviška žymė. O tai labai priešinga net nacių viešiems pareiškimams.

Tsb.

Karo veteranai besveikačiai gauna nuo 12 iki 40 dol. mėnesinės pensijos Amerikoje.

KAIP LIETUVOS VALDŽIA PADALINTA Į AŠTUONIAS MINISTERIJAS

Jau buvo minėta, kad Lietuvos vykdomoji valdžia dabar yra padalinta į 8 dalis ir paskirstyta į 8 ministerijas.

Žemės ukio ministerijai pavesta žemės reformos vykdymas, dvarų parceliacija, kaimų skirstymas į viensėdžius, žemės ukio melioracija, miškų ūkis, gyvulininkystė, aukštoji žemės ukio mokykla — Dotnavos Akademija, visos kitos žemės ukio mokyklos, įvairių žemės ukio kursų organizavimas; jai priklauso visi apskričių ir rajonų agronomai. Be to, žemės ukio ministerijai darbe pagelbsti žemės ukio rumai, kurie per įvairius ratelius, speciales žemės ukio sąjungas ir t. t. kelia žemės ukio kulturą ir visuose darbuose padeda ukininkams. Žodžiu, žemės ukio ministerijai rupi tik Lietuvos ukininkų reikalai.

Finansų ministerija rupinasi visais valstybės finansais. Ji rupinasi Lietuvos prekyba su užsieniais. Jos žinioje yra valstybės iždas ir ji prižiuri valstybės biudžeto sudarymą ir jo vykdymą. Finansų ministerijos žinioje yra visi Lietuvos fabrikai, įvežimo ir išvežimo kontoros, bankai. Bendrai, kur tik kalbama apie pinigus, ten tuojau reikia susitikti su finansų ministerija.

Krašto apsaugos ministerijai pavesta visi Lietuvos gynimo reikalai. Ji vadovauja kariuomenei, tvarko mobilizaciją, apmoko kareivius, ruošia karininkus ir t. t., žodžiu, krašto apsaugos ministerijai rupi atremti visus priešo puolimus, kurie kęsintųsi į valstybės neliečiamybę, kitaip sakant, jos žinioje karo reikalai.

Vidaus reikalų ministerijos žinioje yra valstybės policija, miestų, apskričių ir valsčių savivaldybės, apskričių viršininkai, visų įsakymų bei įstatymų vykdymas, visos draugijos, organizacijos, darbininkų ir darbo reikalai, policijos mokykla, Klaipėdos krašto gubernatura, vieškeliai ir kiti mažesni susisiekimo keliai, Lietuvos statyba ir t. t. Apskritai, vidaus reikalų ministerijai priklauso visas Lietuvos vidaus administracinis gyvenimas.

Susisiekimo ministerijai priklauso plentai, geležinkeliai, transportas, visų rušių susisiekimas. Ten, kur kalbama apie bet kurį pasinaudojimą valdžios susisiekimo priemonėmis, jau turima reikalo su susisiekimo ministerija. Be to, jai priklauso visi vandens keliai, Klaipėdos uostas, paštas, telegrafas, telefonas ir t. t.

Teisingumo ministerijos žinioje yra visi Lietuvos teismai, notarai, antstoliai, valstybės gynėjai, kalėjimai. Tik jai nepriklauso kariuomenės teismas, kuris yra krašto apsaugos ministerijos žinioje.

Švietimo ministerija rupinasi Lietuvos gyventojų mokymu ir kulturiniu gyvenimu. Jos žinioje yra Vytauto Didžiojo universitetas, visos kitos mokyklos, vakariniai suaugusių kursai, visi kitoki privatiniai kursai, senovės paminklų apsaugojimas, mokslo knygų nustatymas ir leidimas; jai priklauso visi universiteto profesoriai ir visų mokyklų mokytojai bei mokiniai. Jos žinioje yra teatras, valstybės konservatorija, meno ugdymas, valstybės radiofonas.

Užsienio reikalų ministerija rupinasi Lietuvos santykiais su užsienio valstybėmis. Jos žinioje yra Lietuvos pasiuntinybės ir konsulatai užsieniuose. Ji per konsulatus nemažai rupinasi ir užsienio lietuvių reikalais.

Valstybės kontrolė prižiuri ir tikrina visus ministerijų darbus, ypač žiuri, kad nebutų pereikvotas valstybės iždas.

Tolesnis Lietuvos valdymasis jau eina per savivaldybes.

700 kilometrų klupščiomis

Du indusai iš Naujojo Deli pasiryžo nepaprastai kelionei. Jie išvyko 700 kilometrų kelionei iš Indijos sostinės į dievaitės Badrinad šventyklą klupščiomis. Šių nepaprastų maldininkų priešakyje eina vienas indų šventikas, kuris rupinasi keliaujančių nakvyne. Pasiryžėliams gresia mirtis, bet indusai visiškai to neboja.

Liebmann
Rheingold
Geras alus

VASARINĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ
CUNARD WHITE STAR LINIJOS PUIKIUOJU LAIVU
BERENGARIA BIRŽELIO-JUNE 19 d.
Iš New Yorko tieisog į Cherbourg, iš ten traukiniu — į Klaipėdą
5½ dienos kelionės jura, paskui traukiniu ir jus pasieksite Lietuvą. Ekskursiją vadovaus p. Stepas Bergas Cunard White Star Linijos patyręs keliauninkas ir vadas, kuris pasirupins keleivių bagažais ir visokiais kitais kelionės reikalais, taip pat prižiurės, kad keleiviai kelionėje butų visu kuo aprupinti.
Proga keliauti su savo tautiečiais.
Buvę pirmiau turistų klasės kambariai dabar naudojami trečiai klasei.

Kitų informacijų kreipkitės pas vietinius agentus arba
CUNARD WHITE STAR Ltd.
25 Broadway, New York City

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupskis, savininkas
Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RUŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

SUTVARKYKITE SAVO VANDENTIEKĮ IR ŠILUMĄ DABAR
Užmokėkit nauju valdžios Housing Planu smulkmenas ir formalumus atliksim mes
SALDUKAS IR PLATZ
(LAISNIUOTI PLUMERIAI)
Pertaisymai ir pataisymai mus specialybė
Darbas ir medžiaga garantuota
Mes taip pat parduodam ir įrengiam
OIL BURNERS — GAS RANGES — ŠALDYTUVUS

Kreipkitės:
SAVAGE & PLATZ
994 MADISON STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. GLenmore 5-8733

BROOKLYN LABOR LYCEUM

SALĖ IR PARKAS
Vedėjas J. H. HOFMANN,
947-959 Willoughby ave
BROOKLYN, N. Y.
Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.
Didelė moderniška scena—Moderniški įrengimai — Gražus kambariai
Telefonas STagg 2-3842

VIENYBĖ

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

Established February 10th, 1886

Published Tuesdays and Fridays — *Leidžiama antradieniais ir penktadieniais*

JUOZAS TYSLIAVA, Editor

SUBSCRIPTION RATES: PRENUMERATA METAMS:

In Brooklyn — $3.50 — Brooklyne
In United States — $3.00 — Jungtinėse Valstybėse
Canada — $4.00 — Kanadoje
Other Countries — $4.00 — Lietuvoje ir kitur

Advertising Rates on Application — *Skelbimai pagal susitarimą*

LITHUANIAN PRESS CORPORATION

B. J. SCHEGAUS, President — P. BUKSNAITIS, Secretary

193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

TEL.: EVERGREEN 7-7840

PRANCUZIJOS SSSR SUTARTIS

Mes jau rašėme, reikšdami vilties, kad Prancuzijos SSSR karo sutartis vis dėlto bus pasirašyta. Šiomis dienomis ją pasirašė prancuzų užsienio reikalų ministeris Laval ir SSSR ambasadorius Paryžiuje Potemkin.

Kad šitos sutarties pasirašymas labai svarbus ne tik Prancuzijai, SSSR, bet ir net visai Europos politikai, tai visai netenka abejoti. Prancuzijai visados rupėjo vokiečių ekspansija, kurią jie darydavo per ištisą tukstantį metų, čia į vakarus, čia į rytus. Prancuzams visados tekdavo ieškoti talkininkų toje kovoje su savo tukstančio metų priešu. Po 1870 metų karo, kuriame vokiečiai nugalėjo prancuzus, daug kas pasikeitė Prancuzijos politikoje. Prancuzai įsitikino, kad vieni jie negalės atsilaikyti prieš vokiečius. Dėl to jie jos ėmė ieškoti rusuose. Tokia karo sutartis, panaši dabartinei, buvo padaryta dar anksti prieš didįjį karą. Dar 1913 metais prancuzų karo specialistai važinėjo į Rusiją ir ten apžiurinėjo armiją, kuri, pagal prancuzų karo ekspertų planą, turėjo buti reformuota. Rusų armijos reforma turėjo baigtis 1917 metais ir tada vargu kas nors pasauly butų turėjęs geresnę armiją. Gal dalinai dėl šios priežasties vokiečiai labai norėjo pradėti karą 1914 metais. Jie gerai žinojo, kad vėliau, kai jau bus pertvarkyta ir sumodernizuota rusų armija, tai Vokietijos armija negalės atsilaikyti prieš jungtines Prancuzijos ir Rusijos jėgas.

Dabar istorija vėl pasikartojo. Nežiurint to, kad šių dienų Rusijoje politinė doktrina priešinga Prancuzijos vidaus tvarkai, bet išorinis pavojus gręsia lygiai vieniems, lygiai kitiems. Kaip prieš pereitą karą, taip ir dabar, vokiečiai vėl ruošiasi didžiajai ekspansijai. Nors tuo tarpu vokiečiai ruošiasi "joti į rytus," bet prancuzai labai gerai supranta, kad vokiečių laimėjimas rytuose reikštų laimėjimą vakaruose. Vokiečiai ne tik nori atsiimti savo žemes, bet dar nori išplėsti savo imperijos ribas ir į kitų valstybių sąskaitą.

Jau karui pasibaigus ir Rusijoje įsigalėjus bolševikams, prancuzai pradėjo ieškoti sąjungininkų. Dėl to prancuzams ir rupėjo sukurti, kaip galima, didesnę Lenkiją, kad ji galėtų pavaduoti Rusiją, kaip savo sąjungininkę prieš vokiečius. Žodžiu, jau tada prancuzai netikėjo pasirašyta Versailles sutartimi, puikiai žinodami, kad Vokietija, vėliau ar anksčiau, vėl pakels galvą ir pasidarys pavojinga. Bet pereitais metais Prancuzijos sąjungininkė Lenkija pakeitė savo politiką. Nei iš šio, nei iš to ji susidėjo su Vokietija. Prancuzijai reikėjo ieškoti išeities. Ta išeitis — karo sutartis su SSSR.

Tiesa, Prancuzijos SSSR sutartyje nesakoma, kad šiodvi valstybės susitarusios bendrai akcijai prieš Vokietiją, kaip tokią. Sutartyje minimas tik "priešas," kuris gali mėginti veržtis į vienos ar kitos šių dviejų valstybių teritoriją. Bet tuo pačiu kartu nesunku suprasti, kad sutartis nukreipta išimtinai tik prieš vokiečius.

Nors Prancuzijos SSSR sutartis neliečia Tolimųjų Rytų, o tik nukreipta prieš vokiečius, vis dėlto ji turės didelės įtakos į tolimesnę visos politikos eigą. Vokietija, žinodama, kad dvi didelės jėgos ją apsupusios, nedrįs pradėti karo. Šita sutartis, pagal Litvinovo projektą, turėjo liesti ir Pabaltijo valstybes tais atvejais, jeigu vokiečiai pultų Lietuvą. SSSR užsienio reikalų komisaras norėjo, kad, tokiu atsitikimu, Prancuzija ir SSSR gintų Lietuvą. Bet prancuzai su šiuo Litvinovo pasiulymu nesutiko. Kokiu budu, karui kilus, SSSR galėtų padėti Prancuzijai, tuo tarpu sunku pasakyti. Jeigu raudonoji armija norėtų eiti į Vokietiją, tai ji turėtų pirmiausia susidurti su Lenkija. Ar Lenkija sutiktų gražiu budu praleisti SSSR kariuomenę per savo teritoriją, tai visai kitas klausimas. Dėl to, musų manymu, Litvinovo tezė buvo teisinga, kai jis siulė šia sutartimi liesti ir Pabaltijo valstybes. Nes jeigu kartą vokiečiai pradės veržtis į Lietuvą, tai jie eis ir toliau.

Kalbant apie neigiamas puses, tenka pastebėti, kad šiai sutarčiai šiek tiek kenkia ir komunistų propaganda Prancuzijoje. Tuo tarpu, kai Maskva ir Paryžius galvoja, kaip išvengti vokiečių pavojaus, tai Prancuzijos komunistai veda neapsakomai aštrią agitaciją prieš dviejų metų tarnybą kariuomenėje, toje pačioje kariuomenėje, kuri, ištikus karui, turėtų eiti ranka į ranką kartu su raudonaja armija.

Nežiurint to, kad šioje prancuzų rusų karo sutartyje galima įžiurėti ir keletą neigiamų dalykų, vis dėl to, tenka pripažinti, kad tokios sutarties pasirašymas buvo neišvengiamas. Vokietija nedrįs šokti į akį nė vienai valstybei, kai ji žinos, kad aplink ją susigrupavusios stiprios jėgos ir kad ji prieš jas negalės atsilaikyti.

LIETUVA TOL BUS GYVA, KOL EIS VILNIAUS KELIU, SAKO PROF. M. BIRŽIŠKA APSIGYVENDAMAS VILNIUJE

Kovo pabaigoje iš savo pareigų ir bendrai iš visuomenės veiklos pasitraukė ilgametis Vilniui Vaduoti Sąjungos pirmininkas prof. Mykolas Biržiška. Dėl jo pasitraukimo Lietuvoje ėjo visokiausių kalbų ir spėliojimų. Vieni sakė, kad tai įvyko dėl nesutarimų sąjungoje, kiti kalbėjo vėl apie įvairias priežastis. Bet Talkos spaudos biuras iš visai patikimų šaltinių patyrė, kad **prof. Mykolas Biržiška pasitraukė ne dėl kokių nors nesutarimų,** nes jokių nesutarimų Vilniui Vaduoti Sąjungoje nebuvo ir nėra, bet dėl to, kad **jis nori atsidėti vien mokslo darbui. Prof. Mykolas Biržiška balandžio mėnesį išvažiavo į Vilnių,** kur Lietuvių Mokslo Draugijoje tyrinės surinktą medžiagą apie lietuvių literaturą. **Jis ir nuolatos gyvens Vilniuje.**

Talkos spaudos biuras dėl prof. M. Biržiškos pasitraukimo iš visuomeninio gyvenimo darbo, iš Vilniui Vaduoti Sąjungos Centro Komiteto gavo tokį pareiškimą:

— Kas pažįsta arčiau prof. M. Biržišką, tas nė kiek neabejojo, kad jis visados ėjo ir tebeina tik tiesiu keliu, kad jo pareiškimai yra tikri, kad jis tikrai pasitraukė ne dėl to, kad VVSąjungoje butų atsiradę nesutarimų, kad VVS manytų keisti savo veikimo gaires, kad butų išsižadama Vilniaus akcijos, Vilniaus laisvės siekimo.

— Tiesa, visi mes, kurie pažinome arčiau prof. M. Biržišką kaip darbininką, visi, kuriems teko drauge su juo ilgiau ar trumpiau padirbėti, visi gerai jaučiame, kad jo pasitraukimas musų, Vilniaus fronto darbininkams, yra nepaprastai skaudus, kad mes draug su juo nustojame savo organizacijoje rimčiausio šulo ir vado, kad buvo čia mums nepavaduojamas jėgų stiprintojas, bet klaidinga butų reikalauti iš to žmogaus viso, net to, ko jis pats nebepajėgia, ko jis pats negali.

Kam teko matyti jo didžius darbus iš arti, kam teko matyti jo nemiegotas naktis ir virpančią, neramią, išvargusią širdį dienos metu, kam teko nuolatos jį matyti prie darbo, nuolatos susirupinusį, tas negalėjo nepatart jam mest visus darbus ir bent kiek atleisti jėgas, sustiprinti jas ir leisti paiisėti suvargusiai širdžiai.

Daug ramiau mums, arti jį pažinusiems, skirtis su juo iš bendro Vilniaus darbo vienoje organizacijoje, negu butų tekę mums matyti savo mylimą pirmininką galutiniai sunykusį, nebetinkantį nei VVSgai, nei kitoms organizacijoms, nei pagaliau žmonėms, net jo artimiems.

— Deja, gerai žinome, kad ir pasitraukęs iš VVS ir kitų organizacijų ir galbut net išvykęs kitur nesiliaus dirbęs, profesorius ir toliau bus tas pats žilabarzdis jaunuolis, artimas visiems judriems, jauniems, energingiems žmonėms, taip pat bus naudingas Lietuvai ir Lietuvos reikalams, nors ir ne VVS eilėse pirmininkaudamas, nors ir VVS nariu nebudamas. Jis ir pasitraukęs iš musų eilių nebus mums svetimas, jo dvasia mumyse palikusi mus ves tais pačiais keliais, kuriais ėjome ligi šiol, kurie yra nužymėti VVS įstatuose, kurie yra pagaliau paskelbti gausinguose prof. M. Biržiškos raštuose, knygose, brošiurose, straipsniuose Musų Vilniuje, paskelbtose mintyse per paskaitas Kaune ir visuose Lietuvos kampeliuose, pagaliau, ne kartą skelbtose ir iš radio Kaune **ir net Amerikoje, kur taip pat jo pasėta sėkla šiandien jau duoda vaisių ir toliau ta idėja plečiasi.**

— Viso pasaulio lietuviai turėdami prieš akis pasitraukusio iš VVS tarpo pirmininko didžius nuopelnus, privalo negaudyti kitų skleidžiamas sensacijas ar gandus, bet rimtai dirbti toliau pradėtąjį vieningą Vilniaus vadavimo darbą. Niekas gairių nekeičia, niekas nesiulo ir nesiulys atsižadėti savo sostinės ir pavergtų brolių, VVS frontas ir juo labiau Vilniaus laisvės frontas nelužo ir negali lužti.

— Prof. M. Biržiška pagaliau kad ir buvo nuolatinis VVS centro pirmininkas, kad ir buvo viso VVS darbo vairuotojas ir įkvėpėjas, kad ir buvo mums visiems pavyzdžiu savo gražiu darbu ir kilnia dvasia, bet VVS sudarė ne jis vienas. Tiesa, labai daug pareina nuo organizacijos vado, tiesa, kad koks vadas, tokia ir visuomenė. Dažnai taip buna, bet VVS tokia plati organizacija, jos pastatytieji tikslai toki rimti ir dideli, kad vienas ir geriausias darbininkas ir vadas nieko negalėtų padaryti. Apie nepamainomą musų pirmininką išaugo visas burys jo pasekėjų, jo mokinių, kurie visą dešimtmetį sekė jo veiklą VVSąjungoje, kurie iš jo mokėsi ir darbo, ir takto, ir pasiaukojimo, atsidavimo ir Vilniaus meilės. Tai išaugo naujų jėgų, išaugo naujų darbininkų taip pat su Vilnium susijusių, iš Vilniaus kilusių ar bent per Vilnių ir Vilniaus mokyklą perėjusių. Jie stos į darbą ne kaip naujokai, bet kaip patyrę darbininkai ilgai dirbę greta savo pirmininko arti ar toliau nuo jo gyvendami.

— Dabar Vilniui Vaduoti Sąjungos vadovavimą paėmė **prof. M. Biržiškos mokinys, Vilniaus gimnaziją baigęs ir nuo Vilniaus niekados nenutolęs jaunas, energingas vyras, dr. J. Juška,** kuris nenorės apvilti savo mokytoją ir nenuves organizacijos kita kryptimi, negu ji ėjo ligi šiol.

— Mes visi parėmėme prof. M. Biržiškos testamentą ir jį vykdysime, nes prof. M. Biržiška yra pasakęs:

"Lietuva tol bus gyva, kol ji eis Vilniaus keliu; Vilniaus išsižadėjusi, niekam ji nebus reikalinga — nei mums nei pasauliui, ir bus kaimynų išdraskyta ir praryta. Kiekvieną, kuris išsižada Vilniaus, išmesčiau iš lietuvių tautos, kaip numirėlį."

Į Vilniui Vaduoti Sąjungos Komitetą, vietoje vakuojančios prof. M. Biržiškos vietos, kaip komiteto narys įėjo žinomas Lietuvos ekonomistas, Pienocentro pirm. Jonas Glemža. Kaip žinome, **prof. M. Biržiška buvo ir Draugijos užsienio lietuviams remti pirmininko pavaduotoju.** Į jo vietą į DULR valdybą, greičiausia, įeis Petras Ruseckas. **Tsb.**

Visame žemės skritulyje Švedijoje mažiausia gema kudikių. Tuo tarpu, kai Guatemala įregistruojama daugiausia naujagimių.

KARALIAUČIAUS VALSTYBINIS ARCHYVAS – ARTIMIAUSIAS LIETUVOS PRAEIČIAI TIRTI ŠALTINIS

Karaliaučius kadaise buvo Prusų valstybės sostinė ir jos gyvenimo viduriu, jame sėdėjo jos centro organai, visiškai tai buvo vokiečių ordino laikais; juo toliau juo labiau šita Karaliaučiaus buklė keitėsi, Prusų centro organai susidėjus su Brandenburgu pamaži kelias į Berlyną ir paskui visai ten persikelia.

Šita visa atsispindėjo ir archyvų turtuose.

Didžiausias Karaliaučiaus archyvas — tai valstybinis **Staatsarchiv.** Jis patalpintas pilyje, pastatytoj dar Ordino laikais, vėliau tai taisomoj, tai dar pristatomoj.

Turtingiausia jo dalis — tai Ordino palikimas, bent tai bus didžiausia dalis vokiečių ordino istorijai nušviesti. Kas norės tyrinėti jo istoriją, už kamieną paims Karaliaučių ir kai ko daieškos Vienoj, Romoj. Vienos kitos Ordino žemės tyrinėtojai be to ras šį tą Dancige (Gedonyse), Torunyj ir t.t.

Ordino laikams yra dvi archyvo dalys, kurios skiriasi savo turiniu ir skaičium. Vienoj dalyj — dokumentai, kitoj — laiškai, sąskaitos, pranešimai, įsakymai. Ordino laikų archyvui yra padaryti dvejopi sąrašai — vienas choronloginėj eilėj, kitas su trumpu jų turiniu (regestrai).

Lietuva turėjo įvairių reikalų su ordinu — ir kariavo ir taikoj gyveno, turėjo prekybos ryšių, visa tai atsispindėjo ir archyve. Taigi ten rasime daug medžiagos Lietuvos istorijai XIV ir XV amžiuj tyrinėti.

Remdamasis Karaliaučiaus Ordino archyvu rašė didelę Prusų istoriją Voigt (Buvo tai prieš 100 metų), o nuo to laiko daug darbų pasirodė, daug aktų paskelbta. Iš ten pav. Prochaska paėmė medžiagą leisdamas Vytauto ir į Vytautą laiškus, deja, ne visus atspausdino, kitų tik turinį suteikė.

Kas norės tyrinėti Lietuvos istoriją ir Lietuvos santykius su Prusais XVI — XVII amž., ras taip pat gausybę medžiagos. Dar buvo ten vienas centro organas, — Vyriausieji tarėjai, kurie sėdi Karaliaučiuj.

Lietuvos aristokratija susižino su Prusų kunigaikščiu, su v. tarėjais. Yra daugybė laiškų iš Lietuvos ponų. Ten pat patogu naudotis tąja archyvo dalim — yra chronologinis laiškų sąrašas, be to, alfabetinis korespondentų sąrašas.

O buvo apie ką ginčytis. Lietuva ir Prusai kaimynai, ėjo prekybos siuntiniai, budavo ginčų dėl sienų.

XVII amž. budavo kartais, kad daugybė Lietuvos gyventojų bėgo į Prusus nuo Maskvos, ten slėpėsi.

Arba karo laiku budavo žygių iš Lietuvos į Prusus.

Karams su švedais (XVII — XVIII amž.) nušviesti rasis daug medžiagos. — Juo toliau, juo labiau tie šaltiniai išsenka. Karaliaučiuje belieką vietos reikalai, bendrieji Prusų dalykai yra Berlyne.

Kas norės tirti vietos Prusų gyvenimą — čia ras gausybę šaltinių. — Vietos įstaigų raštai čia pasiliko.

Užnemunė kurį laiką buvo po prusais (1795 — 1807), tai Karaliaučiuje teko rasti ir tai, ko nebuvau užtikęs Berlyne, pav. **keletą skelbimų lietuvių kalba.**

Daugybė mokslo darbų yra parašytų remiantis Karaliaučiaus archyvų medžiaga. Viena dalis dažniau liečiama kita — mažiau, bet lieka neišsemta ir vargu bebus išsemta, nes keliami nauji klausimai, atsiranda nauji matymo punktai, ir net ta pati medžiaga duoda visai kitą šviesą.

Taigi artimiausi, mums dabar prieinami archyvai ir galintieji rupėti — bus Karaliaučiuj, o paskui Dancige ir t. t.

Yra dar tame pat Karaliaučiuje ir kitų archyvų bei muziejų: miesto, universiteto bibliotekos.

A. Janulaitis.

CHINŲ LAIKRAŠČIŲ REDAKTORIŲ IR BUDELIŲ MANDAGUMAS

Chinų mandagumas iš seno garsus pasauly. Nors dabar ir chinai mažiau jo žiuri, bet vis tiek europiečių mandagumas negali prilygti chinų mandagumui. Štai, pavyzdžiai. Jei Lietuvoj, Vokietijoj ar kitur Europoje laikraščio redakcija gauna iš savo bendradarbių netinkamus rašinius — be ceremonijų meta juos į krepšį. Chinai tokį dalyką palaikytų didžiausiu įžeidimu. Todėl ten redaktorius, gavęs niekam nevertą raštelį, nemeta jo į krepšį, bet registruotu laišku grąžina autoriui su tokiu prierašu:

"Kilnusis saulės ir mėnulio broli! Aš su didžiausia pagarba lenkiuosi prieš tamstą, bučiuoju žemę ties tamstos kojomis ir maldauju prailginti mano gyvenimą, kad sulaukčiau galimumo matyti tamstą ir išgirsti tamstos žodžius. Tamstos rašinys pilnas gilios išminties ir žiba, kaip gražiausi perlai. Mes perskaitėm jį su didžiausiu pasigėrėjimu. Niekados gyvenime mums nebuvo tekę skaityti tokį puikų kurinį. Bet dėti tą perlą į musų laikraštį mes negalime dėl to, kad jį atspausdinę, mes butume priversti atsisakyti nuo spausdinimo visų kitų straipsnių, nes sulyginus juos su tamstos kuriniu, jie visi pasirodys nuobodus ir niekam neverti. Todėl su didžia širdgėla esame priversti grąžinti tamstai tą brangų perlą. Visos redakcijos vardu skelbiame tamstai, kad amžinai liksime tamstos paklusniais vergais."

Kai mirti pasmerktam plėšikui budelis rengiasi nukirsti galvą, tai kreipiasi į jį tokiais žodžiais:

"O tauriausias ir išmintingiausias saulės sunau! Atleisk man niekingam tamstos vergui, kad drįstu paliesti tamstos taurų kaklą ir šilkinius plaukus. Tikėkite man, kad dieną ir naktį aš galvojau ir rupinausi tamstos gerove. Kirvį išgalandau, kaip dar niekados gyvenime, todėl užtikrinu, kad tamstos kunas nejaus nė mažiausio skausmo ir tamsta su šypsena persikelsi į laimingesnį pasaulį. Nė vienas mirtingasis dar nesulaukė tokios lengvos mirties, kokią aš tamstai suteikiu. Prašau palenkti tamstos išmintingiausią galvą..."

---

250 tukstančių butelių išplauna mašina per 24 valandas.

— —

14 vietų lėktuvo kaina — 700 tukstančių litų.

KĄ AŠ MANIAU, IEŠKODAMAS SVASTIKOS

Antradienio vakare, grįžęs iš darbo, Vienybės vietinių žinių puslapyje radau uždavinį, kuriuo buvo prašoma rasti hitlerininkų svastiką. Labai gaila, kad nepaskirta dovana, bent vienas doleris.

Seniau budavo skelbiami panašus uždaviniai tam tikrų firmų, su tam tikrais tikslais, kuriuos budavo lengva surasti, bet niekuomet nieko lengvesnio nėsu matęs toje srityje, kaip šis paskelbtas kontestas. Jei butų skirta gauti po doleri už kiekvieną svastikos ženklą, tai man priklausytų gauti antrame puslapyje, 6 ir 7 skiltyse, dešinėj, iš apačios, dešinėj $64. Šeštam puslapyje, 6 ir 7 skiltyse, trečioje skilties dalyje $66. Viso priklausytų man $198.

Jei tinkamai išrišau šį uždavinį, tai laimėtą dovaną aukoju L. K. Vytauto Didžiojo Universiteto knygynui, kad tais pinigais pasamdytų neturtingus studentus, kurie sutvarkytų mus amerikiečių tam knygynui paaukotą musų rinktą per keturiasdešimts metų biblioteką, kuri mums kaštavo nemažiau $10,000, o dabar guli kampe suversta. Jeigu kas ir nori juomi pasinaudoti, mokslo ir studijų tikslais, tai nieko neprileidžiama, nes, girdi, tas knygynas nesutvarkytas.

Tuo tarpu minėto knygyno administracija rupestingai aptaiso visus vokiečių, prancuzų, anglų, rusų ir kitų tautų naujausius ir net senesniuosius veikalus, žurnalų ir laikraščių komplektus. Bet Amerikos lietuvių rupestingai rinktą per metų metus sutvarkytą ir aptaisytą literaturos rinkinį, per dešimtį metų dar nesuspėta į lentynas išdėstyti, sukataloguoti. Guli kampe suverstas tas musų turtas, kurio šiandien už milijoną surinkti nebutų galima. Jau nekalbant to, kad per tą laiką, kai musų knygynas Lituanika perkeltas į Kauną, nėra papildomas musų leidiniais, laikraščiais bei žurnalais.

Iš tiesų mes, amerikiečiai, privalome buti labai dėkingi Vytauto Didžiojo Universiteto valdybai, kad iki šiol tos musų dovanos nesudegino? Kam jiems reikalinga musų literatura? Kad butų doleriai, tai kas kita. Bet Lietuvos žmonės vis dėlto sukurė savo kulturą.

A. B. Strimaitis.

KIEK SVERIA RAIDĖS TAŠKAS?

Mokslas yra pasiekęs tokio nepaprasto tikslumo svėrime, kad gali pasakyti, kiek sveria taškai ant "i" raidės. Begaliniai mažoms kiekybėms sverti yra vartojami labai jautrus instrumentai, kurie parodo tukstantines miligramo dalis (1 gramas — 1000 miligramų). Paskutiniais laikais pasisekė sugalvoti vadinamos mikra ir ultrasvarstyklės, kurių jautrumas ir tikslumas yra neapsakomas. Jos parodo net dešimtmilijonines gramo dalis. Jų pagalba yra apskaičiuota, kad mažiausias žmogaus plaukas sveria penkias šimtatukstantines gramo dalis; beveik tiek pat sveria mažiausias pukelis. Tuo budu galima pasverti ir tašką ant raidės "i." Pasirodo, kad taškas ant "i" sveria dvi milijonines dalis gramo!

PO KONCERTUS IR PRAMOGAS PASIDAIRIUS

Šitas žiemos sezonas buvo turtingas koncertais ir šiaip įvairiomis pramogomis. Bet dvi pramogos arba koncertai, kurie šių eilučių rašytojui įstrigo į atmintį, tai — Radio City dainininkės Elenos Sadauskaitės koncertas ir Antano Kundrotos jubiliejinė pramoga.

Nors trumpai, pirmiausia apie Sadauskaitę. Kaip žinoma, ši jauna dainininkė (ne muzikos, bet metų atžvilgiu) turi didelio pasisekimo tarp kitataučių publikos. Kita dainininkė, jos vietoje, butų išdidi, apsvaigusi laimėjimais, kurių jai taip - teikia puošnioji Manhattano publika. Bet Sadauskaitė — ne. Ji kunu ir siela suaugusi su musų publika, su savo tautos žmonėmis. Ji jau keletas metų, kai dainuoja ne tik kitataučiams, bet ir plačiai Amerikos lietuvių kolonijų publikai. Dėl to buvo visai. logiška ir naturalu, kad balandžio 28 d. Elena Sadauskaitė davė specialį koncertą Brooklyno lietuvių publikai.

Musų publika Brooklyne mačiusi daug įvairių koncertų, bet tokio koncerto, kokį davė šį kartą Elena Sadauskaitė, neapsiriksiu, pasakęs, kad tai bus pirmą kartą. Daugeliui žmonių iš karto nebuvo suprantama, ką tai reiškia "kostiumuotas koncertas." Bet kai p-lė Sadauskaitė, įdėdama tiek daug meniško skonio į visą savo pramogą, dar pasipuošė specialiais kostiumais, taikomais dainų epochoms, tai tikrai, galima pasakyti, kad tame koncerte neapseita ir be vaidybos. O, tiesą pasakius, Elena Sadauskaitė, net dainuodama paprastą Lietuvos žmonių dainelę, parodo labai daug subtelingos vaidybos.

Elena Sadauskaitė — savo balso meisteris arba valdovas. Ji dainininkė — inteligentė ir, taip pat neapsiriksiu pasakęs, kad vokalinėje technikoje vargiai atsiras kita tokia dainininkė, kuri taip puikiai mokėtų valdyti savo balsą ir, aplamai, visą tą medžiagą, kuri reikalinga kiekvienam dainininkui, norinčiam eiti toliau, negu paprastas dainos mėgėjas. Elena Sadauskaitė, kaip tik, musų dideliam džiaugsmui, ne paprasta dainos mėgėja, bet didelė dainininkė, profesionalė artistė. Dainininkės Elenos Sadauskaitės koncerte dalyvavo ir visa eilė kitų artistų. Visame koncerte visais atžvilgiais, žinoma, dominavo Elena, bet negalima sakyti, kad ir kiti nebutų pasižymėję. Marijona Strumskienė dainavo dvejetą naujų komp. Žilevičiaus kurinių, kurie, nežiurint savo moderniškumo, publikai labai patiko. Marijona Strumskienė, vėliau lyg tyčia, dainavo dzukišką dainelę, vis klausdama, ar "ciks." Klausydamas naujų Žilevičiaus kompozicijų "Mano Deimantas" ir "Ratai," kurias dainavo p. Strumskienė, aš sau vienas tyliai kartojau: "Ciks, ciks, Marijona, tik dainuok." Klausydamas Antano Banio dainavimo, gavau įspudžio, kad šitas dainininkas žengia milžino žinksniais — tokia didelė ir nuolatinė pažanga jame kiekvieną kartą matyti. Pirmą kartą Brooklyne publikai pasirodžiusi pianistė Violeta Vaivadaitė taip pat padarė labai gero įspudžio. Šokėja Jakimova publikai labai patiko, tik gaila, kad ankšta scena neleido balerinai kaip reik pasirodyti. Be to, negalima nepastebėti dar smuikininko Raišio, kuris taip pat dalyvavo Sadauskaitės koncerte. Šiame koncerte buvo dar vienas "numeris" virš programos: duetu dainavo Elena Sadauskaitė ir jos sesuo, atvykusi iš Scranton, Pa. Aplamai, šitas Sadauskaitės koncertas visais atžvilgiais buvo naujanybė. Įvairių pažiurų publika, gėlės, kurias taip gausiai teikė koncertantei ir visas tas entuziazmas, kurį ta publika kėlė, aiškių aiškiausiai liudija, kad tai buvo geriausias koncertas ne tik šiam pavasio sezonui pasitikti, bet ir per visą Brooklyno lietuvių meno istoriją.

Kita šio sezono naujanybė — Antano Kudrotos sporto sukaktuvių minėjimo pramoga.

Dvidešimts penkiems metams Kundrotos sporto darbui paminėti, Brooklyno veikėjai Ambraziejus, Strimaitis, Stanys, Povilanskas ir kiti sumanė surengti koncertinę ir sporto pramogą. Ir, reikia pasakyti, kad pereitą sekmadienį tas sumanymas buvo visai sėkmingai įvykdytas. Daugelis publikos netikėjo, kad į šį Kundrotos jubiliejaus koncertą neatvyks Sharkis, kaip buvo skelbiama. Bet abejojusieji apsiriko. Ir šitas "numeris" buvo ištesėtas. Dar pačioje programos pradžioje įėjo į salę Sharkey, jo manageris Buckley, kurie, lydimi p. Garšvos, kitų komiteto narių, ir entuziastiškai publikos sveikinami, atėjo į sceną ir čia Sharkey tarė keletą žodžių anglų ir lietuvių kalbomis. Taip pat kelis žodžius tarė Buckley.

Programą atidarė Komiteto pirmininkas Ambraziejus. Vėliau kalbėjo generalinis konsulas P. Žadeikis. Po šių kalbėtojų prasidėjo koncertinė programos dalis, kurioje dalyvavo Elena Sadauskaitė, Stankunas, Česnavičiutė, Tamkiutė, Kriaučiunas ir Ratkevičiutė, kuri, kaip pianistė, akomponavo visiems artistams.

Po koncertinės dalies buvo sporto atrakcijų — bokso rungtynės, kurioms vadovavo Jack Sharkey ir imtynės, kurioms vadovavo pats jubilijatas Antanas Kundrota.

Programa baigėsi apie 9 valandą. Šokiai tęsėsi iki vidurnakčio. Publikos galėjo buti apie pusantro tukstančio.

P. Kilmininkas.

KLAIPĖDOJ ATLEIDŽIAMI TARNAUTOJAI LIETUVIAI

KLAIPĖDA. — Miesto magistratas atleido 13 tarnautojų lietuvių, kuriuos buvo tarnybai priėmęs komisariškasis miesto vyr. burmistras Simonaitis. Į atleistųjų vietą priimami atgal tie vokiečiai tarnautojai, kuriuos Simonaitis buvo atleidęs dėl nemokėjimo lietuvių kalbos arba priklausymo Sasso ar Neumanno partijoms. Magistratas savo nutarimą pamatuoja tuo, kad teismas atleistiesiems vistiek buvo priteisęs mokėti po pusę algos. Tai iš to susidarę nuostolių. Atleistų tarpe yra žinomų lietuvių veikėjų.

ĮSISTEIGĖ EKSKURSIJOMS PRIIMTI KOMITETAS

ZARASAI. — Zarasų apskr. gamtos grožio atžvilgiu turi kuo pasididžiuoti. Dabar beveik visuose valsčiuose įsteigti ekskursijoms priimti komitetai. Taigi ekskursantams vargo jau nebebus.

ŠKITARKAI

ŠVENTAKUPRIŲ PARTIJOS VISUOTINIO PPUSSAVAITINIO SUSIRINKIMO PROTOKOLAS

Užėjus vakarienių sezonui, Šventakuprių Partijos pussavaitiniame visuotiniame susirinkime, įvykusiame pirmoje delčioje po Prima Aprilis, vienu balsu prieš visus kitus nutarta:

1. Surengti vakarienę Maikio Tėvui kiekvienu kartu, kada tik jis atvyksta iš Bostono į Brooklyną: ir patys pasivalgysime, ir to visuomenės veikėjo kelnių lopus užadysime ir kailinių jėrkas pripastrigavosime.

2. Surengti vakarienę procentininkams, kurie, netekę dirvos, jau lekia į cicilikų pudymus, o bekviesdami į vieningumą pusprečius, kišeniuje jiems rodo špygą.

3. Surengti vakarienę antivienybininkams, kurie už parašymą apie Vaitkaus skridimą Vienybę vadino cicilikiška, o dabar atsivertė, lyg apaštalas Tamošius, ir su devyniolikkuopiečiais skridimo komitetus tveria.

4 ir kiti. Surengti po vakarienę, kai Šventakuprių Tėvas užsimanys gauti medalį, kitą — kai tas medalis bus ketinamas duoti, trečia, — kai bus pažadėta, ketvirtą — kai bus atsiųsta, penktą — kai bus įteikta, šeštą — kai bus gauta, septintą — kai jį pames, aštuntą — kai užmirš...

Valgykime ir pasaulis valgys su mumis — pasakė Šekspyras, ar Baltrų Jonas, ar kitas pasaulio galvočius!

Xxx.

KANDIDATAS Į REDAKTORIUS

— Pone leidėjau! Jei jums reikia gero jauno redaktoriaus, tai imkite mane. Aš moku gerai ir aiškiai rašyti, o kairiąją koją man nuolat skauda.

— A, tai senatvės ženklas...

— Ne, pone leidėjau! Juk dešinėji koja turi lygiai tiek pat amžiaus, kaip ir kairėji, o jos niekad man neskauda.

NEĮVYKUSI CEREMONIJA

— Ar tavo sužadėtinis atsiklaupė ant kelių prašydamas tavo rankos?

— Ne. Jis negalėjo to padaryti.

— Kodėl?

— Todėl, kad aš sėdėjau ant jo kelių.

PASIGAILĖJIMO PRAŠYMAS

— Ar kaltinamasis nori ką pasakyti savo pasiteisinimui prieš teismo sprendimą paskelbsiant?

— Taip, garbingasis teisme! Aš prašau pasigailėti mano advokato jaunų metų amžiaus!

Jei jusų radio priimtuvas serga kreipkis pas

RADIO DOCTOR'S COMPANY

(RADIO GYDYTOJAI)

351 Broadway, Brooklyn, N. Y.

Telefonas: Evergreen 8-2620

Generaliniai agentai dėl

TUNG-SOL radio lempelių Kaina nuo 60c.

Ir DU-WA visų bangų Aerial Kits $2.95

Užsakymai paštu išpildomi neatidėliojant

Radio Service Sales

Parsiduoda garantuoti Radio priimtuvai nuo $10.50

Beer, Wine and Liquor License Notices

NOTICE is hereby given that License No. L 419 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail under section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 468 Sterling Place, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SERVICE WINE & LIQUOR STORE, INC.
468 Sterling Place Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. R-L 9783 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 269 Fulton St., Borough of Brooklyn,, County of Kings, to be consumed on the premises
AMERICAN BUFFET CORP.
629 Fulton St. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. R-L 9762 has been issued to the undersigned to sell beer, and liquor at retail under section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 168 Driggs Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ADAM BROWN & JOHN WOJSIAT
(Veterans Rest.)
168 Driggs Avenue Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. R-L 9775 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 324 Devoe Street Borougt of Brooklyn, County of Kings, to be consued on the premises.
MICHAEL LEIPUS
324 Devoe St. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B 8096 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 124 West Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JOHN A. WICKSTROM
124 West Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. R-L 9820 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liqour at retail under section 132 A. of the Alcoholic Beverage Control Law at 616 DeKalb Ave, Borough of Brooklyn County of Kings, to be consumed on the premises.
ADOLPH STEPPE
616 DeKalb Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. R-W 1235 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 615 Lorimer Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MICHAEL CAMUSO,
615 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B 8125 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 191 Central Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
CHRISTOPHER DRAGO & ANTHONY GUIDA (L & A. LUNCH BAR)
191 Central Avenue, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. R-L 9844 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 3009 Quentin Road, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JOHN VOTTO
3009 Quentin Road Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. A 11248 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2122 Caton Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
Bernard McDermott
2122 Caton Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 453 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail under section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 533 Eastern Parkway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
BEN PARKOFF, INC.
533 Eastern Parkway, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L 454 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail under section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 1836 A Fulton Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SUMPTER WINE & LIQUOR STORE, INC.
1836 A Fulton St. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. R-L 9837 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 756 Marcy Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MARCY BAR & GRILL, INC.
756 Marcy Avenue Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B-8153 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1120 Broadway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MANNIE HEISCHOBER
1120 Broadway Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B-8142 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 329 Furman St., Borough of Brooklyn County of Kings, to be consumed on the premises.
HENRY A. BESTE
(HENRY'S COFFEE SHOPPE)
329 Furman St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. SB-70 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at N. E. Corner West 10th St., on Boardwalk, Coney Island, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HERMAN J. KARP
N. E. Corner W. 10th St., on Boardwalk, Coney Island, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L-490 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 6117 4th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises..
ALEXANDER MENKES
6117 4th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. L-496 has been issued to the undersigned to sell wine and liquor at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 7A Willoughby St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises..
TRIANGLE WINE & LIQUOR CORP.
(E. STEINHAUER)
7A Willoughby St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL-9783 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 629 Fulton St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
AMERICAN BUFFET CORP.
629 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL-9765 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Law at 553 6th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
BENJAMIN GUILIANO & JOHN SEBET
(PALACE CAFETERIA)
553 6th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL-9759 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 539 Graham Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JULIAN MACHNIK
539 Graham Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL-9860 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 105 Norman Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
THEODORE KICH
105 Norman Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL-9896 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 1605 Broadway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
NETTIE GOLDSTEIN
(TARRY TAVERN)
1605 Broadway Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RW-1261 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail under Section 132 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 1500 Gates Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings to be consumed on the premises.
JULIUS MALETTA
1500 Gates Avenue. Brooklyn, N. Y.

Mėsenisis žurnalas JAUNOJI LIETUVA parduodama Vienybėje po 15 centų.

GRAND PARADISE BALL ROOMS

Įvairioms pramogoms salės

318 GRAND ST., BROOKLYN, N.Y.

Puikios salės, ir ruimai

gražiai papuoštos. Tinka Šokiams, susirinkimams, vestuvėms, vakarienėms.

Yra eleveitorius

Tel.: EVergreen 7-1123

JUNIPER 5-0259

RALPH KRUCH FOTOGRAFAS

65-23 GRAND AVENUE

MASPETH, N. Y.

Telefonas: Evergreen 7-7770

PAUL GUSTAS

LIETUVIS GRABORIUS

Senai dirbąs graborystės profesijoje ir Brooklyno apielinkėj plačiai žinomas. Tik dabar atidarė savo ofisą ir patarnauja balsamavimu ir palaidojimu mirusių.

Veltui chapel šermenims

Parsamdo automobilius šermenims, vestuvėms, krikštynoms ir kitokioms parėms

Šaukite dieną ar naktį

423 Metropolitan Ave

Brooklyn, N. Y.

RESTAURANT BAR & GRILL

Nauja švari ir ruiminga užeiga. Geriausios rušies gėralai, alus dektinė ir importuoti likeriai. Skanus valgimai ir užkandžiai.

Savininkas,

J. ZEIDAT

321 Grand St Brooklyn, N.Y.

prieš Grand Paradise

NOTARY PUBLIC — Telefonas: STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

Laisniuotas Graborius

660 Grand Street

BROOKLYN, N. Y.

Sužinok savo ateitį

Garsioji pasaulio astrologė

Anna Romanova

247 SOUTH 1-ST STR.,

pirmas aukštas

Havemeyer ir Roebling St. tarpe Williamsburg, Brooklyn, N. Y.

Mokslišką atspėja ateitį, teikia reikalingiausių patarimų

Pasimatymui susitart tik telefonu tarp 8—11 rytais ir 3—8 vak.

Telefonas: EVergreen 7-4468

VYRAI IR MOTERYS LIGONIAI

Chroniškos ligos sekmingai gydomos naujausiu moksliš ku budu. Krau jo, odos ir ner vų ligos, nusil pimas, inkstai, kataras ir chro niški vidurių skauduliai, odos išbėrimai, vidurių ir žarnų ligos: didžiosios žarnos hemorrhoid, neuritis, chroniškas reumatizmas, sciatica, nosies, ger klės ir plaučių ligos ir kitos vyrų ir moterų ligos gydomos. Jei sergat ir ne žinot kas jums kenkia užeikite privatiškai kon sultacijai.

Tiriam krauja, bandymai labababatorijose, X — spinduliai

SERUM IR VACCINE ĮSKIEPIJIMAI

MOKESČIAI MAŽI

TYRIMAI IR PATARIMAI DYKAI

MES KALBAME LIETUVIŠKAI

DR. L. ZINS

(įsteigta suvirš 25 metai)

110 EAST 16-th STREET, New York, N. Y.

Tarp 4-th Ave. ir Irving Place,

Valandos: Nuo 9 v. ryto iki 8 v. vak.

Sekmadieniais: nuo 9 v. ryto iki 3 p.p.

A. RADZEVIČIUS

GRABORIUS

(Undertaker)

Tel.: Stagg 2-4409

402 Metropolitan Avenue

netoli Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Parsamdau Dailius Automobilius Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Pokyliams

TONY'S RESTAURANT

145 Broadway, Brooklyn, N. Y.

Pietus — steikai — chops

Įvairios žuvys — specialybė

Privatiški kambariai del bankietų — vestuvių—pokylių

Taip pat

ĮVAIRUS LIKERIAI IR VYNAI

Sekmadieniais Specialus 12 davinių Pietus

NOTARY PUBLIC

Tel.: NEwtown 9-4464

A. VALANTIEJUS

GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS IR ABELNA APDRAUDA

54-41—72nd STREET,

Maspeth, N. Y.

Tel. Stagg 2-0783 — NOTARY PUBLIC

Juozas Levandauckas

GRABORIUS

Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale: vestuvėms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Kainos žemos.

Ateikite ir Persitikrinkite

107 UNION AVENUE — BROOKLYN, N. Y.

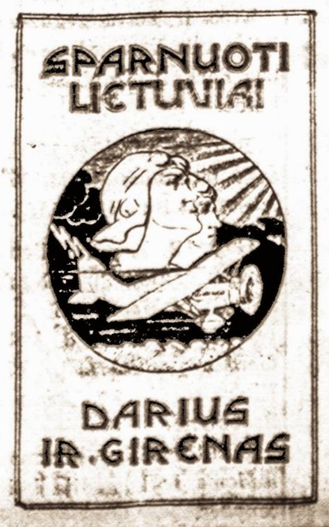

Parašė P. JURGĖLA

TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantiką. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir musų tautai. Poezija apie LITUANIKĄ. Skridimo rėmėjai ir rėm. komitetai.

384 pusl. su 86 paveikslais; tvirti viršeliai.

Kaina $1.50, siunčiant paštu $1.65.

Reikalaukite:

VIENYBĖ

193 Gand Street, Brooklyn, N. Y.

MOTERŲ VIENYBĖ GYVUOJA

Visiems mylimai poniai Garšvienei vadovaujant, Moterų Vienybė laimingai pasiekė aštuntą savo gyvavimo mėnesį. Per tą trumpą laiką jos narių skaičius gausiai padidėjo, tokiu budu dabar turi savo buryje 66 rimčiausių ir veikliausių Brooklyno ir apylinkės tautiečių. Per tą laiką sugebėjo suteikt pagelbos kelioms nelaimingoms šeimynoms, sugebėjo pasidarbuoti Vienybės bazare, sugebėjo surengt didelį Naujų Metų balių ir daug mažesnių privačių pramogų, nekalbant jau apie smagius "bunco parties," kuriuos taip puikiai tvarko maloni p. Bredes. Sugebėjo taipgi pasigamint rimčiausią konstituciją ir įstatus.

Buvo skeptikų, manančių, kad ši draugija nieko nenuveiks; buvo manoma, kad moterys negali taikoje sugyventi, — kad pavydumas ir nepasitikėjimas tuoj išardys dr-jos pradėtąjį darbą. Brooklynietės, kurdamos Moterų Vienybę, ne tik nugalėjo visus tuos įsitikinimus, bet savo idealistišku darbštumu įsigijo daug simpatijos ir paramos.

Taip sėkmingo sezono uždarymui draugija žada surengt išvažiavimą, kad linksmumu atžymėt pertraukiama iki rudeniui savo veiklą. Rudeniui Moterų Vienybė užsibrėžus platesnę ir turiningesnę programą. Aišku, kad joje viešpatauja draugiškumas ir santaika.

Ateinantį trečiadienį, geg. 8 d., bus renkamos kandidatės į naują valdybą. Narės, negalėjusios lankyt susirinkimų, kviečiamos butinai dalyvauti.

Šia proga Moterų Vienybė širdingai dėkoja visiems lankiusiems pramogas ir tiems, kurie savo morale parama teikė jai pastiprinimą drąsiai žengt tolyn. Savo gražiu kulturingu darbu ji parodė visiems "nevierniems Tamošiams," kad Moterų Vienybė gali gyvuoti ir gyvuos.

M. S.

GEGUŽĖS ŠVENTĘ PANAUDOJO BIZNIUI

Newarke gegužės 1 d. socialistų ir komunistų unijos sudarė bendrą paradą. Tas paradas buvo navatnesnis už kitus tuomi, kad adatų dirbtuvės išstatė parade įvairias savo mašinas. Tas sudarė tikrą biznio skelbimą ir pajvairino patį paradą, kuris užsibaigė labai ramiai. Policija pamiršo pasiimti lazdas, bet jos ir nebuvo reikalingos.

Gegužės 3 d. čia kalbėjo komunistų Bimba, kuris šiuo kartu pasirodė esąs daug mandagesnis: ne tik nesidrabstė keiksmais, bet net pajūokino klausytojus pigiais anekdotais. Be kita ko, ragino katalikus į jų skelbiamą kongresą Clevelande!

Kritikas.

BANKIETAS KOMP. J. ŽILEVIČIUI PAGERBTI

Kaip žinoma, gegužės 26 d. bus komp. J. Žilevičiaus pagerbimo bankietas. Tai bus sekmadienį Victorijos viešbutyje. Prašomi iš anksto užsisakyti vietas pas komisijos narius: Brundzą, Dulkę, Strumskį arba Vitaitienę, taip pat Newarke — pas Trečioką, o Elizabethe — pas Budrecką, taip pat pas visus vargonininkus. Bilietų kaina $2.50. Be vakarienės, bus programa ir šokiai nuo 6 val. vakaro iki ryto.

Zosė V.

ATSTATYMO BENDROVĖS AKCININKŲ DĖMESIUI

Kvorumui Sudaryti Komisijos vėliausiame atsišaukime į Lietuvos Atstatymo Bendrovės akcininkus (šerininkus) buvo įsibrovusi klaida. Pažymėta, kad nepaprastas bendrovės Seimas šaukiamas gegužės 21 d., o turėjo buti pažymėta **gegužės 20 d.**

Tie akcininkai, kurie Seime dalyvauti nesiruošia, prašomi sau įgaliotinius, jei jų dar neturi, kaip galima greičiau išsirinkti ir savo įgaliojimą, be mažiausio atidėliojimo ir ne vėliau penkių dienų prieš Seimą, jiems išsiųsti.

Kvorumui Sudaryti Komisija laiko savo pareiga pranešti akcininkams, kad tie akcininkai, kurie Seime nedalyvaus ir savo įgaliojimų niekam neišduos, jeigu bendrovė bus likviduojama, savo teisių galės netekti ir bendrovės likučių pasidalinime dalyvauti negalės.

Kvorumui Sudaryti Komisija.

TIESIOGINĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Didžioji šio pavasario ekskursija švedų laivu GRIPSHOLM išvyksta ne gegužės 30 d., kaip kai kur buvo paskelbta, bet **gegužės 25 d.**, šeštadienį, 3 valandą popiet iš New Yorko tiesiai į Klaipėdą, be persėdimo į kitą laivą.

BUS DIDELIS KONTRAKTORIŲ BANKIETAS

Šį šeštadienį Aperion Manor salėje bus didelis lietuvių siuvėjų kontraktorių bankietas su balium. Pradžia 8:30 v., vakarienė — 9:30 val. vakare. Kaip kas metai, šis bankietas, numatoma, bus labai iškilmingas ir gausus svečiais.

NEWARKO KOLONIJA DIDĖJA

Musų miesto piliečius Petrą ir Oną Petčiurus neseniai aplankė garnys, palikęs labai gražų sunelį. Naujagimis garsiai reiškia savo pasitenkinimą pavasario grožybėmis. Dėl to šv. Cicilijos choras suteikė jam gražių gėlių bukietą, už kurį jis garsiai pasakė u-au, u-au!!! — kas naujausioje kalboje reiškia DĖKU!

P. Alešiunas.

NAUJAS VIENYBĖS DIREKTORIUS

Antanas Vainauskas

Neseniai atvykęs iš Lietuvos teisininkas Antanas Vainauskas įstojo į Vienybės direktorius dalininkus ir pasižadėjo bendradarbiauti laikraštyje. Jis kilęs iš Gindvylių kaimo, Kupiškio valsč., baigęs Kauno universiteto teisių fakultetą ir turi teisinės praktikos. Jo straipsnis "Mirties bausmė turi but panaikinta" jau pasirodė Vienybėje.

VIENYBININKAI GRĮŽO IŠ NEW HAVENO

Sugrįžę iš New Haveno operetės Adomo ir Jievos vaidilos pasakoja, kad pereitą sekmadienį šios populiarės operetės vaidinimas ten labai pasisekė. Publikos buvo pilnutėlė salė. Suvažiavo ne tik vietos gyventojai, bet ir iš apylinkės miestų veikėjai.

Veikalu publika buvo pilniausia patenkinta. K. Kriaučiunui, vaidinusiam kumečio Adomo rolę, žiurovai reiškė tiek pagyrimo, kiek retai kas kada nors susilaukė. Nemažiau džiaugtasi ir ponia Strumskiene, vaidinusią smalsiąją Jievą. Newhaveniečiams patiko vaidinimas ne tik savo juokų pilnu turiniu, gražiomis melodojomis, bet ir laisvu, nevaržomu atlikimu: esą, žiuri į sceną ir nejučiomis gyveni drauge su vaidilomis, nes jauti, kad jie ne išmoktus iš knygų žodžius scenoje kalba, bet gyvena tikru, nenuduodamu gyvenimu, kalba gyva, kasdienine kalba. Už tokį vaidinimą newhaveniečiai nepasiskupėjo vaidilas gerai pavaišinti ir vos tik apie vidurnaktį išleido juos namo.

Reikia pažymėti, kad New Haveno publika labai maloni ir linksma. Nors teatro vaidinimų ar koncertų čia buna neperdaugiausia, bet kuriuos jau parengia, tai tie visuomet turi didžiausio pasisekimo; susirenka visi, kas gyvas, patys linksminasi ir kitus gerai palinksmina.

LIETUVOS KALBAMOSIOS FILMOS

Pirmosios kalbamosios, geriausios iki šiol Lietuvoje pagamintos filmos, rodomos p. Kaulakio (filmuotos Lukšio, Kaulakio ir kitų) šiomis dienomis ir šiose vietose. Visur pradžia 7:30 val. vakare.

Treč. ir ketv., gegužės 8 ir 9 lienomis Lutvino salėje, kampas Park ir Front Sts., Elizabethe.

Penktadienį, geg. 10 d. Karsoko Lituanica salėje, Walker ir Second Sts., Cliffsidėj.

Geg. 12 d., sekmadienį, Sobenkos salėj, 89 Steamboat Rd., Great Neck, L. I.

Geg. 16 ir 17 d. d., ketvirtadienį ir penktadienį, Piliečių Klubo salėj., 80 Union Ave., Brooklyne.

Įeiti tik 35 c. Vaikams 15 c. Rodoma ir komedija bei įvairenybės.

LIETUVOS BIČIULIAMS ŽINOTINA

Lietuvos lankytojas (turistas) turėtų žinoti, kad birželio mėnesį bus visų Kauno ir apylinkės mokykklų mokinių sporto olimpijada. To pat mėnesio pabaigoje numatoma Klaipėdoje sporto klubų J. S. O. (Jaunalietuvių Sporto Organizacija) ir Klaipėdos Santaros olimpijada — sąskridis, kuriame laukiama 5,000 sportininkų.

Liepos mėn. Palangoje J. S. O. sporto klubas ruošia savo sąskridį, kuriame laukiama 2,000 sportininkų.

Šiais metais užjurio svečių daugiausia yra laukiama rugpjučio mėn., nes to mėnesio 11 — 17 d. d. įvyks pasaulinis užsienių lietuvių kongresas Kaune. Šio kongreso metu numatoma sporto olimpijada, įvairus paradai, koncertai ir spaudos paroda.

Rugsėjo mėn. pabaigoje numatoma namų pramonės ir smulkių ukio šakų paroda Kaune. Dainų švenčių šiemet nenumatoma.

Dovanų siuntėjams svarbu žinoti, kad paskutiniu laiku Lietuvoje pasikeitė užsienių prekių įsileidimo tvarka ta prasme, kad daugelis prekių pakliuvo į sąrašus, kuriems reikalingi Lietuvos Prekybos Departamento **leidimai.** Be tokių leidimų, į Lietuvą atsiųstos prekės, nors ir kaip dovanos, sulaikomos Lietuvos muitinėse. Šios tvarkos nežinantiems gali tokiu budu susidaryti nuostolių ir nemalonumų. Bet to viso galima išvengti kad ir tokiu budu:

Prekių (dovanų) siuntėjas turėtų pirma parašyti laišką savo giminėms į Lietuvą, kad patirti ar prekės, numatomos siųsti, reikalauja leidimo ar ne. Jei prekėms leidimas reikalingas, tai kad giminės pasirupintų gauti prekėms priimti leidimą iš Prekybos Departamento Kaune.

Šioms prekėms reikalingi leidimai:

Kava, cukrus ir saldainiai, kosmetika, kvepalai, galeno preparatai (vaistai), medvilnės (cotton) audiniai, (baltiniai, nebaltinti, dažyti), automobiliai ir jų dalys, tabakas lapais, augalų aliejai, vilnoniai audiniai, šilko verpalai, kaliošai, radio aparatai ir dalys, ir daugelis kitų prekių.

Dėl įvairių muito ir pašto formalumų, dovanų siuntimas pinigais yra daug patogesnis ir tikslesnis, nes Lietuvoje už pinigus galima daug dalykų nusipirkti.

Kas siunčia **dovanas pavidale vartotų drabužių bei avilynės,** žino, kad už dėvėtus daiktus muito mokėti nereikia, kai tie daiktai siunčiami paštu ryšuliais iki 22 svarų. Nereikalinga nei Lietuvos konsulų jokio liudijimo. Bet, jei tarp senų daiktų muitinė pastebėtų ir naujų dalykų, tai muito mokėjimas dargi su pinigine pabauda neišvengiamas.

Lietuvos Gen. Konsulatas
11 Waverly Place East
New York, N. Y.

MIRĖ

Antanas Bores-Barauskas, 62 metų amž., gyv. 489 Linwood St., mirė gegužės 2 d. Palaidotas gegužės 6 d. šv. Jono kapinėse.

Juozas Raudonis, 48 metų amž., gyv. 107 Bay 25th St., mirė gegužės 2 d. Kings County ligoninėje. Palaidotas gegužės 4 d. šv. Trejybės kapinėse.

Ona Kulik-Kulikauskienė, 28 metų amž., gyv. 174 — 31st St., mirė gegužės 2 d. Kings County ligoninėje. Palaidota gegužės 4 d. Alyvų kalnelio kapinėse.

Laidotuvių apeigomis rupinosi graborius Matthew P. Ballas (Bielauskas).

Vabalus užšaldo ligi 253 laipsnių šalčio (Celsijaus) ir po 9 mėnesių tokio šalto buvimo jie pasiduoda atgaivinami.

Iš 6000 kilogramų žydinčių rožių daro 1 kilogramą rožinio aliejaus.

Karo invalidų Vilniaus krašte surašyta 1562, iš pų 417 negauna jokios pašalpos.

MOT. LAUKUS
Fotografas
214 Bedford Ave., Brooklyn
Telefonas: *Evergreen 8-3540*
Geriausia Studija Brooklyne
Ateikite Persitikrinti

BREMEN • EUROPA
NORTH GERMAN LLOYD
Didelė
EKSKURSIJA Į LIETUVĄ
Rengia ir prižiuri
Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga Amerikoje
Populiariu Kabininiu Garlaiviu
"STUTTGART"
Išplauks iš New Yorko
BIRŽELIO 5 d., 1935
tiesiai be persėdimo į Klaipėdą
TREČIOS KLESOS KAINOS:
IŠ NEW YORKO Į KLAIPĖDĄ $97.50
Į ABI PUSI Į KLAIPĖDĄ IR ATGAL $167.00
Pridedant Jung. Valst. Taksus
Del informacijų kreipkitės į:
COSMOPOLITAN TRAVEL SERVICE
Prop. J. AMBRAZIEJUS
168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
A. S. TREČIOKAS
197 Adams St., Newark, N. J.
JOHN SEKYS
433 Park St., Hartford, Conn.
VIENYBE TRAVEL BUREAU
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
G. A. KYBA
AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.
ATLANTIC TRAVEL SERVICE
K. SIDABRAS, Prop.
308 W. B'way, So. Boston, Mass.
PETRAS BARTKEVICIUS
678 N. Main St., Montello, Mass.
PAUL MOLIS
1730—24th St., Detroit, Mich.
LITHUANIAN NEWS PUB. CO.
NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
OHIO LITHUANIAN PUBLISHING CO. DIRVA
K. S. KARPIUS
6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio
C. J. WOSHNER
2013 Carson St., Pittsburgh, Pa.
A. VARASIUS
206 All Nations Bank Building
1200 Carson St., Pittsburgh, Pa.
HAMBURG-AMERICAN LINE • NORTH GERMAN LLOYD

NESIGAILĖSITE UŽĖJĘ!
LIETUVIŠKAS RESTORANAS, BARAS IR SALĖ
Gardus, gerai pagaminti valgiai, užkandžiai, alus, degtinė ir kiti gėrimai.
Graži salė šokiams, vestuvėms ir kitokioms pramogoms.
Tai nauja, patogi vieta, kurių savininkai — neseniai atvykę iš Lietuvos lietuviai.
Tikrai nuoširdus lietuviškas patarnavimas
38 BOGART ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EVergreen 8-9777

TEL.: EVERGREEN 8-9770
JUOZAS GARŠVA
—GRABORIUS—
Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoja ir laidoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Persamdo automobilius laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.
VIRŠUI MINĖTAIS REIKALAIS KREIPKITĖS PAS MANĘ O BUSIT UŽGANĖDINTI
231 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.

MERGINOS! MERGINOS!
TARNYBOS GREITAI
Kasdien mes randame tarnybas merginoms puikiuose namuose, kur užtikrintos geros darbo sąlygos. Mes taip pat pasirupiname, kad namų ruošos darbininkės gautų geras algas už savo darbą. Musų tikslas yra kad merginos ieškančios NAMŲ RUOŠOS DARBO per mus butų patenkintos.
MES PARUPINAME JUMS DARBUS
JUMS NIEKO NEKAŠTUOJA
Jei esi sveika, virš 18 metų amžiaus, metuose, rimta darbininkė ir galite dirbti namų darbus, užeik, telefonuok ar rašyk mums. Mes duosime smulkesnių informacijų.
SUSSER AGENCY
NAMINŲ DARBŲ CENTRAS
924 Broadway, Cor. Myrtle av. B'klyn, N.Y.
Tel.: EVergreen 8-6099
Mes turime atskirą skyrių ir vyrams įvairiems darbams

PIGIAI PARSIDUODA SIUVYKLA
Per ilgus laikus gerai išdirbtas siuvyklos biznis pigiai parsiduoda. Gera proga lietuviui kriaučiui. Platesnių informacijų gausite iš:
A. S. Trečiokas,
193 ADAMS ST., kamp. Walnut St., NEWARK, N. J.
Tel.: Market 2-4867 arba Bigelow 2-1093

TĖMYKITE!
Persikėliau į naują vietą ir laikau
VALGYKLĄ
Visados švieži ir skanus valgiai. Mandagus patarnavimas. Atidara visados.
Maloniai kviečiu visus atsilankyti ir persitikrinti. Savininkas
S. JANUŠKEVIČIUS
204 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: Evergreen 8-10251
No. 215 (43)

Linksmumo Karnivalas
(MOTINŲ DIENĄ)
SEKMADIENĮ, MAY 12 GEGUŽĖS 1935
(MOTHERS' DAY)

DAINOS!
JUOKAI!
ŠOKIAI!
DOVANOS!
TIKIETAI 66 CENTAI
OPERETĖS DRAUGIJOS RENGIAMAS
LINKSMUMO KARNIVALAS
KLASČIAUS CLINTON HALL
Betts ir Maspeth Aves., Maspethe

Lietuvių Rubų Siuvėjų Asociacijos
LINKSMAS BANKIETAS IR BALIUS
Sekmadienį, gegužės (May) 11, 1935
APERION MANOR HALL
Kings Highway and E. 9th St., Brooklyn, N. Y.
Šokių pradžia 8:30. Vakarienė 9:30 vak.
Kontraktorius visi žino. Del to ir kontraktoriai visus kviečia į savo bankietą, kuris patenkins visus, nes rupestingiausiai surengtas iš skaniausių valgių ir gėralų.
Šokiai tęsis iki 4 val. ryto, prie Radio Orkestro, kurį vadovauja muz. Jozavitas. Bilietai asmeniui po $3.50 dar gaunami pas visus kontraktorius.
Privažiavimas traukiniais Brighton Beach, Sea Beach, ar Culver Line išlipant ant Kings Highway stoties.